

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgu
Inului Nr. 30.
Supraorfe nefrancați nu se primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgu
Inului Nr. 30.
Inserate mai primește în Viena
K. Moser, H. Schalk, Alois Herndl, M.
Dukas, A. Opatik, J. Donnerberg; în
Budapesta: A. Y. Goldberger, Eck-
stein Berout; în Frankfurt: G. L.
Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garnonă pe o colină 6 cr. și
90 cr. timbru pentru o publi-
citate. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bați.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 14)

„Gazeta” este în să-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare,
Târgu Inului Nr. 30 etajului
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bați. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 73.—Anul LVI.

Brașov, Duminecă, 4 (16) Aprilie

1893.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1893 st. v.
s'a deschis un nou abonament,
la care invităm pe toți amicii și
sprijinitorii foilor noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 12 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 40 franci
pe șase luni 20 „
pe trei luni 10 „

Abonamente la numerele cu data
de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 2 fl.
pe șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 8 franci
pe șase luni 4 „

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

O dorință fierbinte.

Brașov, 3 Aprilie v.

Diua de mâne, Dumineca To-
mei, ne reamintesc vremurile
binecuvântate, când Românii des-
teptându-se din somnul cel de
morte, și-au dat mâna, ca frații,
și plini de însuflețire națională au
alergat pe câmpia Blașului, ca
se sfătuiesc în cea mai bună
înțelegere, cum se lucreze, cum
se stăruiesc și se lupte mai bine,
ca se potă storce dela dușmanii
noștri seculari libertatea și drep-
turile poporului român.

Eram sclavi în adevăratul
înțeles al cuvântului; sclavi în

țără, în „varmeghi“, la orașe și
la sate, sclavi în biserică, unde
eram prizonieri, în tot chipul
scurtați în drepturile noastre și in-
șelați. Trecuseră, cu un véc și
jumătate înainte, o mare parte
din frații noștri la unirea cu bi-
serica Romei, numai ca să-și ușu-
reze sorțea, să aibă și ei „privile-
giumurile“, ce le aveau catolicii, să
aibă școle ș. a. Dér Iesuitii, cu
reverență, ca și cei cu căputuri
șinorate, au știut să-și facă mână
bună la stăpânirea nemțescă și să
zădărnicesc dorințele Românilor
uniți cu Roma, falsificându actele
și documentele, cari vorbiau pen-
tru ei și pentru dreptul lor și
inegrindu și denunțându mereu
pe Români și pe preoții lor, ca
pe nise făcători de rele.

Astfel Românii uniți, afară de
școla din Blașiu nu s'au ales din
unire cu nimic alta, decât cu
prigoniri, cu certe și cu desbinări,
ér frații lor greco-orientali n'au
avut o sorțe cu multă mai grea
și deși până la 48 ei erau numai
tolerați, adecă suferiți, cum de
pildă sunt acum Nazarinii și alte
secte religioase, astăzi au ajuns
să înțerească pe Români uniți, căci
pe când aceștia nu mai știu cum
să-și mai apere biserică de in-
rîurările străine, pe atunci greco-
orientalii se bucură de o auto-
nomie bisericească din cele mai fru-
mose și numai dela mintea și
hârnicia lor atâră, ca să și-o
păstreze și să și-o apere spre bi-
nele obștesc al poporului cre-
dincios.

Mâne, în Dumineca Tomei,
vor căde sortii, pe un șir de ani,
pentru conducerea bisericii române
unite. Ce vor aduce ei bisericii?
Aduce-i vor pace, concordiă in-
năuntru? Aduce-i vor drepturile
ce le-a avut și ce i s'au răpitu
în cursul timpuricru de cătră réu-
voitorii némului românesc? Plân-

ta-vor ei în mijlocul nostru spe-
ranța în redobândirea deplinei in-
dependențe a bisericii române de
Alba-Iulia?

Nu scim, ce va aduce diua
de mâne, dér cu bucuria vedem,
din vestea ce ne vine dela Blașiu,
din mijlocul celor adunați acolo
pentru alegerea de Metropolit,
că sunt îngrijați, forte și adencu
îngrijați de viitorea sorțe a bise-
ricei. Ne bucurăm de acesta, pen-
tru că vedem, din îngrijirea ce o
arată părinții Sinodului, că ei cu-
nosec primejdiiile, le vedu și se
gândesc cu totă serioșitatea să
le pună stavilă, de unde se le potă
cu o di mai curêndu risipi și de-
lătura cu totul.

Ajute-le cerul, lumineze și
întărescă-le sufletul în aceste cli-
pitate de grea cumpenă pentru na-
țiunea românescă și biserică ei
națională!

Fiă, ca spiritul acela, care a
domnit și a stăpânit acum pa-
trușec și cinc de ani pe Ro-
mâni adunați în jurul catedra-
lei din Blașiu, să se pogore și
asupra sfinților Părinți ai Sinc-
dului de alegere din Blașiu și să
le aprindă inima de dorul fier-
binte al fericirii națiunii și bi-
serice române, de care ardeau
piepturile luptătorilor pentru li-
bertatea și drepturile Românilor
în anul redeșteptării noastre na-
ționale!

Falsificarea

Manifestului de unire cu Bi- serica Romei.

În Nr. trecut de Duminecă am
publicat textul original al manifestului
unirii. Astăzi aducem și acea parte a
espunerilor d-lui Densușianu, în care
arată, cum Iesuitii, mână în mână cu con-
trarii némului nostru, au falsificat
actul unirii, spre paguba cea mai mare a des-

voltării bisericii române unite. Éta acele
espuneri.

Unirea Românilor cu Biserica
Romei, după cum se făcuse la a.
1698, nu plăc de loc misiona-
rilor catolici din Transilvania și
Ungaria, precum nu le place nici
astăzi. Nu plăc nici congrega-
țiunii de propaganda fide din
Roma.

Românii, în sinodul dela 1698
și în manifestul lor de unire, nu
recunoscuse nici Primatul Pa-
pei în sensul cum esplică bise-
rica catolică acest Primat, séu
cu alte cuvinte dreptul de ju-
risdicțiune al Papei în Mi-
tropolia română de Alba-Iulia, și
nu primise nici o dogmă de cre-
dință catolică. Românii remăsese
aceea, ce fusese părinții lor mai
înainte, credincioși ai legii ro-
mâne din părțile de răsărit ale
imperului roman, cu singura deo-
sebitate numai, că acum Românii
din Mitropolia Albei-Iulie erau
aliați séu confederați cu Biserica
Romei.

Însé intențiunile Bisericii ca-
tolice din Roma, erau cu totul
altele, și anume, ca cei, cari se
unesc cu Roma, să devină cato-
lici întru tôte.

Congregațiunea de propagan-
da fide cerea dela misionarii
trimiși pentru catolisarea popo-
relor din Orient, că aceia, cari
se unesc cu biserică Romei să
recunoscă pe Pontificele roman
de cap al biserice creștine din
lume și să facă mărturisirea for-
mală a credinței catolice.

Însé dela sinodul de unire din
1698 fú imposibilu ca misionarii
catolici Baranyi, Hevenesi și Kapy
să potă obține recunoșcerea Pon-
tificelui din Roma, în sensul cum
se cerea, și admiterea dogmelor
de credință catolică.

Stând astfel lucrurile misio-
narii iesuiți, cari se aflau sub or-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Bietul Lup.

Din tôte animalele adătoare în țările
stêmpérate și mai spre miadă nôpte, lu-
pul este aprôpe unicul cârăia nu-i
este cunoscută marinimia. Dér nu-i el
de vină, că e așa de crud la inimă.
Mâncându carne, nu pôte să se hrănescă
cu alt-ceva afară de carne. Pentru a-și
agonisi hrana e silită să ucidă alte ființe
vii, adecă să ia viața altora. Cu un
cuvânt să se facă hoț și călcător de
drepturi. Și nu-și dobândesc ușor bie-
tul hrana. Nimenu nu-i este mór-
tea dulce, și el numai cu mórte se arată
fi-câruia. Cine e mai voinic, singur
se apără; cine nu, este apărât de alții.
Cam adesea umblă lupul cu mașele de-
șerte și cu còstele cam stâlcoite. Atunci
oprinde-se și ridicându botul în sus,
urlă ou glas așa de pătrunător, că de
frioă, ori-cărei ființe îi încetăză inima
de a mai bate și tot ouăjul lui cade
în călcăe. Lupăica atunci urlă și mai
jalnic, și are dreptate, avênd ou clăe
de pui, căroră n'are ce să le dea de

béut și de mâncat. Nu e nici un do-
bitoc pelume, care să nu desprețuesc
pe lup. Pădurea și câmpiile gem de
strigăte și de răcnete, când se arată el;
afurisitul de lup, uoigașul.... Și fuge
el tot înainte și în urma lui tună: ho-
țule, nătărăule, blêstămatule.... Iei a fu-
rat un cârlan, dincolo a rupt un
mânzu, la cutare un porc. Réu, réu
de tot și pentru toți. Ei bine, dér ce
să facă și el, decât cu iarbă nu se pôte
hrăni și îi trebuie carne, carne și ér
carne!

Îl uici, de pildă, dér puțin folos
ese dintr-un lup. Carne nu se mân-
că, pelea îi virtôsă, grea și blana nu
te încăldește destul de bine. Atăta fo-
los ai, că poți să-ți bați joc de dên-
sul, târâindu-l de còdă prin noroiu,
atăta tot.

Totă vina lui și tot păcatul lui
este, că nu pôte trăi pe lumea asta, fără
să facă réu la toți. Dér ce-i pasă lupu-
lui de asemenea fêcuri! Déoc tôte fin-
țele îl numesc pe lup blêstămat, uoigaș
și nătărău și el din partea lui
le răspunde la dușmanii tot cu așa fel

de dragoste. Tôte dobitocele trăsesc
pentru ceva: vacile dau lapte, caii trag
greutăți; dér lupul, ce folos aduce?
Numai réu face și trăsesc pentru deusul
însu-și.

Dér cu tôte vorbele tot s'a gâșit
și între lupi unul, care tot uoigându,
rupênd și jefuind s'a pomenit de o
dată bêtrân, și a început a înțelege
că în viața lui a fost o greșelă a firei.
Nu că ar fi fost jum-va el vinovat
de cele petrecute, dér viața lui înțegă
l'a tot împins să facă numai réu și
să isce dușmănie.

În tinerețele lui lupul de care am
pomenit a fost vestit prin hoțiile
sale: rupea vaci, boi, cai; fura oi, porci;
a rupt odată un pădurar, altă dată
a înhățat dinaintea tuturor ômenilor
din sat un copilaș din brațele mamei
lui și l'a sfășiat buoști. Așa se purta el
de cu omeniă cât tôte statele de pri-
prejur il blêstămau și îl huiduiau;
hojma și numai mai réu se făcea și mai
fără inimă, cu tôte acestea avea înoroc
și nimeni nu pută să-i facă vre-un réu.
„La asta să mă uită eu, că în fi-

care clipă faci cui-va réu! Că fiă-care
dihană despărțindu se de viața mai sbiară
încă? Așa! da sbiere! Ce mă privesce
pe mine!“ Așa gândea lupăorul nos-
tru și țără de milă varsă sânge. Prin
prejurul vizuinei lui érba era roșie, nu
era loc care să nu îi aducă aminte vre-
un omort.

Tot așa petrecându și viața a ajuns
lupul la o virstă când botul a început
a i-se fuâlbi și dinții a i-se face galbeni
și a se clătina. Se făcuse cam greoiu,
dér hoțiile tot nu le părășise, ba pare,
că era și mai fără milă.

Odată nu știu cum, dér a cădutu
și el în ghiarele unui urs.

E știutu lucru, că urșii nu pré iu-
besc pe lupi, fiind că lupii adunându-se
mulți érba, îndrăsuiesc să se de și la
urși și cam de multe ori cojòcele urși-
lor se găsesc sfircate de lupi.

Îl îné ursul pe prietenul nostru
în labe și se gândea: „Ce dracul să
faci eu cu ticălosul ăsta? Să-l mân-
cânc, numai stomahul mi-o i strica;
să-l sugrum și să-l lapădu, împușcesc
locul. Ia să cercu pôte blêstămatul de

dinele arhiepiscopului Collonits din Strigonă, făcând o traducere falsă în limba latină de pe manifestul de unire din 1698, și în această traducere falsificară întregul conținutul documentului de unire, anume intercalară în traducerea această pasaje întregi, că Românii primesc și mărturisesc întregă credința catolică și în special cele 4 puncte dogmatice. Scriseră această traducere falsă pe dosul manifestului original român, îi puseră aceeași dată, și-i dederă în modul acesta forma de text latin al manifestului din 1698. Er de altă parte lăsară afară din traducerea această toate părțile manifestului, ce nu conveniau tendințelor de catolisare, și anume lăsară afară condițiile unirei, prin care Mitropolia română de Alba-Iulia declară că-și conservă toate obiceiurile bisericesci, totă independența și totă legea sa.

Etă acum aici în limba română această traducere latină falsă, acestu monument fraudulos al misionarilor iesuiți dela 1698:

Traducere în limba română a textului latin falsificat.

Noi subsemnații, Episcopul, Protopopii și întregul clerul Bisericii românești din Transilvania, facem cunoscută prin această carte tuturor cărora se cuvine, și mai cu seamă ilustratorilor staturii din regatul Transilvaniei:

Considerând noi de o parte nestatornicia și schimbarea vieții omenești, er de altă parte avându în vedere nemurirea sufletului (de care mai cu seamă trebuie să avem grijă în toate lucrurile) liberi, de bună voia noastră, și îndemnați de voința lui Dumnezeu, ne unim cu Biserica Romano-Catholică și prin această carte ne declarăm de conmembri ai acelei Sfinte Maice Biserici. Primind, mărturisind și crezând toate câte le primesc, le mărturisesc și le crede Biserica Romano-Catholică. Și mai înainte de toate cele patru puncte, în privința cărora până acuma nu ne înțelegem și cari ni se fac cunoscute și prin Decretul și Diploma prea grațiosă a Maestății sale prea sfinte. Dreptă aceea și noi, ca nise commembri ai aceleia, vom după cum dispune Decretul amintit mai sus al Sfinte Maiestăți imperiale și Regale, să ne folosim și să ne bucurăm de aci înainte de aceleși drepturi și privilegii, de cari se folosesc și preoții aceleiași Sfinte Maice Biserici după permisiunile Sfințelor canoane și după privilegiiile date de reșoșaii regi de odi-

niură ai Ungariei. Er spre mai mare credință și tăria a acestui lucru amintit manifestul de față cu subscrierile mânilor noastre și cu sigilul.

Anulă 1698 7 Octobrie
Alba-Iulia.

Inse sub această traducere latină falsă nici un sigil și nici o subsemnătură, deși a rămas loc gol și jumătate de pagină mare în folio.

Asemănându acum traducerea falsă cu textul românesc original publicat de noi în numărul trecut de Dumineca, se constată următoarele puncte principale falsificate:

Pe când în textul original românesc nu există nici un cuvânt, că ne unim cu Biserica Romei în credință, în traducerea falsificată se intercală pasagiul:

„Primind, mărturisind și crezând toate, câte le primesc, le mărturisesc și le crede Biserica romano-catholică.“

Pe când în textul original românesc nu se vorbește de loc de cele 4 puncte dogmatice, în traducerea latină se făcu o nouă falsificare intercalându-se cuvintele:

„Și mai înainte de toate (primim, mărturisim și credem) cele patru puncte în privința cărora până acuma nu ne înțelegem.“

Cu deosebire sunt bătătoare la ochi contradicțiile mari, diamentale opuse, ce există între textul original românesc și între traducerea latină scrisă mai târziu pe dosul acestui manifest.

Pe când în textul românesc se dice expres, că „totă legea noastră se stee pe loc, că din obiceiul bisericii noastre a Răsăritului nime se nu ne clătescă, în traducerea latină misionarii dicu: că primim, mărturisim și credem toate câte le primesc, mărturisesc și crede Biserica romano-catholică și cu deosebire cele 4 puncte.

Iesuiții așaderă intercalară în traducerea latină pasaje, cari nu există de loc în textul original, și cari nu au fost primite de sinodul din 1698. Dér nu numai, că a dăuseră lucruri, ce nu se primise, dér de altă parte suprimară din traducerea latină toate condițiile unirei.

Intențiunea frauduloasă este așader evidentă. Avem înaintea noastră o traducere din cele mai mișelesc și criminale, falsificarea

unui document public a unui tractat politic-bisericesc pentru a supune pe poporul român catolicilor și a desființa Biserica română de Alba Iulia, în scurt, o alterare condamnabilă a pactului nostru fundamental cu Roma.

Constatăm așaderă din punct de vedere istoric:

Un manifest de unire în limba latină din partea sinodului dela 1698 nu s'a dat. Toate actele soborelor de unire au fost scrise în limba română. Numai epistolele particulare ale episcopilor către cardinalul Collonits sunt scrise în limba latină, dér și acele de iesuiți;

Traducerea latină cunoscută sub titlul de „Manifestum Ecclesiae graeci ritus per Transilvaniam etc.“ este un falsificat criminal, fără valoare istorică și fără valoare juridică-bisericescă;

Că sinodul de unire din 7 Oct. 1698 nu a primit nici chiar cele 4 puncte ale conciliului din Florența, precum poporul român nici până astăzi nu are cunoștința de aceste 4 puncte dogmatice;

Unirea cu Biserica Romei s'a făcut numai în modul și în forma cum ne-o arată textul original românesc al manifestului din 1698.

Falsificarea manifestului de unire din 1698 nu este singurul act falsificat de Iesuiți în istoria unirei Românilor cu Biserica Romei.

Vom aminti aici pe scurt încă câteva exemple de falsificare comise în același timp din partea misionarilor iesuiți.

Anume părintele Samuil Clainu, în istoria bisericescă a Românilor, ne vorbește încă de trei acte falsificate de Iesuiți pentru a face pe Români să-și perdă credința și independența lor bisericescă.

Unul din aceste acte frauduloase era o diplomă falsificată de Iesuiți sub numele împăratului Leopold I cunoscută sub numele de diplomă a doua leopoldină din 19 Martie 1701.

Diploma această fu recunoscută de falsă chiar de miniștrii împărătesei Maria Tereșia, după ce clerul român suportă aproape un secol jugul teologului iesuit pus prin această diplomă falsă în capul episcopului așa că fără de el episcopul nu avea dreptul de a face nimic.

copul nu avea dreptul de a face nimic.

Părintele Samuil Clainu ne mai vorbește încă de alte două falsificări, făcute tot din partea Iesuiților.

„Se mai află, dice densus în arhivul dela Blașiu, încă două instrucții, una dela Papa, alta dela Arhiepiscopul Strigonului Colonic, prin cari autoritatea episcopului torțe se ciontă, er puterea Teologului intru atăta se lătesce, cât episcopul se pôte dice numai Vicariul Teologului. Multă au stătu Iesuiții de Episcopul Athanasie, ca să iscalască acele instrucții, ci episcopul nicidecum n'a vrut a-le iscali, că a cunoscută măestria Iesuiților. Toate aceste trele se socotă a fi numai scorniturile (falsificările) Iesuiților, cari în tot chipul voiau să stăpânescă peste clerul românesc.“

Înainte de a încheia acestu capitul, despre diferitele falsificări, ce le făcără Iesuiții în actele noastre de unire cu Biserica Romei, vom esamina aici și cestiunea: decă cele 4 puncte dogmatice nu au fost cumva primite posterior de vre-un alt săbor mare al Mitropoliei române de Alba-Iulia?

La această întrebare răspundem într-un mod categoric: Nu**).

Un alt manifest de unire din partea săborelor mari ale Bisericii Mitropoliei române de Alba-Iulia nu s'a dat nici în a. 1699, nici în 1700, nici în 1701 etc.

Toate manifestele de unire, ce apar în diferitele scrieri ale Iesuiților cu alte date posteriore anului 1698, și cu deosebire manifestul din a. 1700, sunt numai simple falsificate condamnabile, ale cărora originale n'au existat niciodată.

Etă ce scrie densus cu câteva luni mai târziu de săborul dela 1700: iesuitul Gabriel Kapi cardinalului Colloniti:

*) Clainu, Inceputul Unirei, la Cipariu, Acte pag. 88.

**) Să fim bine înțeleși. În cestiunile de unire vorbim de săborele cele mari, convocate anume pentru primirea și formularea condițiilor de unire, săbore compuse din toți protopopii, preoții și deputații mirenilor. Nu vorbim de săborele particulare, cari nu erau chiamate în cestiunea unirei și nu puteau să recunoscă nici unul, nici două, nici patru puncte dogmatice. Astfel de săbore particulare incompetente de a recunoscă cele 4 puncte dogmatice, au fost și cele dela 1739 și 1868.

lup are conștiință; decă va avé și se va jura pe sufletul lui, că nu mai face ticăloșii, îi dau drumul!“

„Măi lupule“, îi dîse, „drept să fiă, că n'ai de loc conștiință?“

„Mi-i rușine, Măria-Ta, ore ar puté unu dobitoc să trăsca fără asemenea lucru măcar unu césu?“ îi răspuse lupul.

„Firesce, că ar puté, altmintelega cum trăsca tu? gândesce-te! În fiă-care césu se aude, că pe cutare l'ai omorit, pe cutare l'ai spintecat, pare că asemenea tapte seamănă a conștiință!“

„Măria-Ta, îndrănesc să vă întreb: trebuie ori ba să mănânc, să béu, să-mi hrănesc lupoica și să-mi dau cresoere la copii? Ce hotărîre va pune Măria-Ta în privința această?“

S'a gândit ursul, s'a gândit și vâd, că odată ce-i lupul lăsat dela fire, trebuie să trăsca, și prin urmare are drept să nu móră de fôme.

„Trebuie, măi lupule“ îi răspuse ursul, „trebuie să faci cele ce-ai spus.“

„D'apoi eu, Măria-Ta“, dîse lupul, „afară de carne nici o fărături de altă

hrană nu iau în gură. De pildă, Măria-Ta poți să mănânc și mere pădurețe, câte odată ai gust de orz, mierea nu-ți face nici un rău, ghindă și pómă de asemenea; dér eu, s'rmanul de mine, și dî și noapte mă gândesca la carne. Măria-Ta mai ai și altă noroș, érna când te culci în vizuine nu-ți trebuie nimioș, afară de labă, pe care o sugi până la primă-veră. Așa-i, ori nu? Și care-i prostul dela Măria-Ta, să-mi dea mie carne, decă nu voi dobândi-o cu silă. Suntă silit să omor.“

Mult s'a gândit ursul la vorbele lupului, dér tot a mai cercat să-i vorbească.

„Nu s'ar puté cum-va“ îi dîse el, „cum-va șii, mai ușor, de pildă, să nu prea rup așa din cale afară.“

„Din partea mea, eu încă sunt milostiv, răspuse lupul; vulpea, de pildă, rupe în totă puterea cuvântului, dér eu, ce? Când apuc, apucat este, o dată de gât, string și s'a sfințit comedia!“

Și mai tare s'a pus ursul pe gânduri. Vede el, că lupul îi spunea numai adevărul gol, dér tot îi era frică

să-i dea drumul: „Adi îi dau drumul și mâne érá-și se apucă de năzbătii“, își dîcea Ursul în sine.

„Pocăsesce-te, măi lupule, îi!

„N'am de ce, Măria-Ta. Nime nu-și este dușman, tot așa și eu, n'am de ce să mă pocăsesc.“

„Măcar făgăduesce și tu!“

Ce să făgăduesca, Măria-Ta? nu pot. Vulpea, aceea pôte să-ți făgăduesca ce vréi, dér eu—nu pot.“

„Ce dracul îi de făcut?“ se gândi ursul și la urma urmei s'a hotărît și i-a dîș:

„Ce mai ticăloșă și mai nenorocită ființă, ești tu. Nu poți să te judeci eu, măcară că soi că mare păcat e pe sufletul meu, dându-ți drumul. Încă una îți mai spun în locul tău eu nu numai că n'ai ținea la viață, dér de mare nenorocire ași socoti mórtea. La aceste vorbe ale mele te gândesce, mei lupule. Du-te în plata Domnului.“

Așa îi dîse și-i dete drumul.

Tot în séra aceea satele de prin prejură clocotéu de gemete, de chiote, de bocete și de vaiete: lupușorul nos-

tru sugrumase o turmă întregă de oi, rupese mulțime de vaci. Nu numai atât, dér și ursul, făcătorul său de bine, i-a făcut răboșoi. Noroșul ursului, că a prins de veste și a rupt degrabă la fugă, numai cu laba i-a făcut semn lupului, că l'a cunoscut.

A mai trăit el tot așa o bucată de vreme, purtându grôza cu densus; la urma urmelor i-a venit și lui bătrânețele. Puterea l'a părăsit, greoi de tot s'a făcut și din nenorocire un țeran l'a sôdit cu parul. S'a vindecat el nu-i cuvânt, dér tot nu mai era ce fusese! Se alunga după iepuri, dér ce folos, nu mai avea iutelă! Se repedea să fure din cârd câte o ôie, pe care o chitise de mult; dér în zadar: câni și ciobanul îl alungau și se întorcea s'rmanul lupu cu cода între vine, mai rău de cât un câne.

„Ce dracul, mi se pare, că și de javre am început să mă tem!“ gândea el și posomorit apucă prin buruene în spre vizuine; acolo se puse pe pantece și începe a urla și urla așa de jalnic și așa de grozav, că bufațele de prin pă-

„Eu cred, dice densusul, că acum va fi de ajuns să ne mulțumim cu primirea Unirei în principiu, fiindcă ar fi foarte periculos, ba chiar imposibil, ca să delăturăm toate obiceiurile cele rele ale Românilor. De aceea va fi de ajuns, că episcopul și ceilalți dintre ei, când vor face în viitor mărturisirea credinței și a unirei, să promită în general, că voiesc să depindă de Biserica catolică și de oficialii ei substituiți, și că voiesc să trăiască după ritul grecesc aprobat de Biserica catolică și în alte ținuturi. Va fi apoi datorința noastră pe viitor să schimbăm încet cu încetul multe din obiceiurile lor și anume să le schimbăm chiar și liturgia și forma cultului divin, spunându-le că obiceiurile aceste s'au introdus la ei din prostia și din nescința preoților lor din țerile aceste, că acele obiceiuri nu sunt obiceiuri adevărate ale bisericii grecești, și nici chiar ale bisericii șismatice, ci din contra sunt contrari minții sănătoase, credinței și religiei adevărate creștine“.

Așadar însuși Superiorul Mișiei de propagandă catolică în Transilvania scrie la a. 1701, în mod destul de clar arhiepiscopului Collonits, că Biserica catolică va trebui deocamdată să se mulțamească cu primirea Unirei în principiu, și totuși în aceeași scrisoare densusul amintește, că episcopul și ceilalți voru să facă în viitor mărturisirea credinței catolice.

Așadar nu se făcuse în a. 1700 nici o mărturisire de credință, nici un manifest nou.

Sinodul electoral din Blășiu.

(Telegrame part. ale „Gaz. Trans.“)

Blășiu 15 Aprilie n. — Alegătorii de prin toate părțile mereu sosesc încă de alaltăieri.

Erî după amedei, o parte din alegători au ținut o conferență prealabilă.

S'a decis a se alege o comisiune, care să compună gravaminele și dorințele clerului și ale poporului relativ la autonomia bisericii greco-catolice, ca acele să fie, ca prima expresiune a Sinodului electoral și de îndreptare nou alesului Metropolită.

S'au mai decis, ca archidieceșanii să facă o probă de designare apoi să se facă probă cu toți alegătorii împreună.

Ađi înainte de amedei lucră comisiunea și a consultat archidieceșanii. După amedei verificările. S'era conferență prealabilă generală.

Sunt multe combinațiunile, d'ér nici una stabilită.

Ingrijirile pentru autonomia sunt mari. Publicațiunea documentelor cunoscute (in „Gazeta“) a făcut nedescrisibilă impresiune.

Blășiu, 15 Aprilie. Prezenți 200 alegători din cler. Dintre mireni sunt puțini. Erî și astăzi conferențe private. *Articuli din „Gazeta“, cu catolicismul, au produs mari nedumeriri în cler.* **Comisiunea de 12 va propune ađi punerea condițiilor de alegere din 1868.** Archidieceșanii sunt pentru *Mihalyi, Moldovanu și Grama.* Gherlanii încă nu s'au pronunțat. Mulți din ei sunt contra lui Grama.

CRONICA POLITICA.

— 3 (15) Aprilie.

Adunările de protestare ale Românilor în contra politicii bisericești a guvernului unguresc urmăză în cea mai mare ordine în toate părțile locuite de Români. Cu deosebire frumose și mari au fost adunările dela Timișoara, Lugos, Oravița și Făget. În toate aceste adunări s'au ținut vorbiri foarte temeinice în contra uneltirilor celor dela putere și s'au luat rezoluțiuni demne în contra introducerii matriculelor de stat și a căsătoriei civile obligătoare și contra planurilor de maghiarizare ale guvernului. Asemenea foarte bine cercetate au fost adunările de protestare din Reghinul săseșc, Alba Iulia, Seini, Dicio-St. Martin și Teaca. Mai sunt convocate adunări publice în *Baia mare* pe ziua de 18 Aprilie st. n., în *Réstoci* pe ziua de 23 Aprilie st. n. și în *Șomcuta mare* pe ziua de 24 Aprilie st. n. — Se vorbește, că guvernul a amânât proiectele de lege bisericești până la toamnă, semn că întâmpină mari greutăți, mai ales din partea magnatilor. În timpul din urmă a început și foia națională săseșcă din Sibiu „Sieb. D. T. Tagblatt“ să critice propra bisericească a guvernului cu toate că face parte ađi din partida guvernamentală.

Din ți în ți se înăspresce mai tare lupta pentru egala îndreptărire națională în Boemia. Cehii nu vor să facă Germanilor nici cea mai mică concesione, ei pretind drepturile lor întregi și neștirbite. Nu vor să se învoiescă mai alesu nicodcum, ca teritoriile să se separeze în Boemia după limbă, așa că pe teritoriul limbei germane să nu se folosască la deregătorii, decât numai limba

germană. Boemii cer, ca limba cehică să fie folosită pretutindeni la oficiile publice și în ținuturile germane, alături cu limba germană. Guvernul și Germanii susțin însă, că atunci, când s'au făcut așa dișele puncte ale împăcaciunii la Viena, s'ar fi hotărîtă această despărțire a teritoriilor de limbă și așa, ca în ținuturile germane să fie în oficiile publice numai limba germană. Cehii negă această și chiar și Dr. Rieger, care a fost de față la conferențele de împăcaciune din Viena, spune, că ei nicodată nu s'ar fi învoit la așa ceva. „Declară“ — dice Rieger în dieta boemă, — „că deocă ne-ar fi spus nouă cineva la conferențele din Viena, că în urma acelei împărțiri teritoriale după limbă, va fi scosă din oficiu în ținuturile germane limba noastră cehică, declară și jură, că atunci noi cu toții am fi protestat. D'ér nimeni n'a propus și nimeni n'a încuviințat așa ceva.“ — Acuma guvernul a prezentat dietei boeme câteva proiecte de legi pentru separarea cercurilor judecătorești. Cehii, cari sunt în majoritate, vor respinge aceste proiecte de cumva nu se vor da pe partea guvernului marii proprietari și boierii cehi. Deorece însă și aceștia, ca și Cehii țineri și bătrâni, s'au pronunțat în principiu în contră punctelor împăcaciunii dela Viena, credem, că guvernul nu va pute isbuti cu proiectele sale de lege.

Ținutul rege al Sârbiei, Alexandru, care numai peste un an ajungea să fie majorent după lege, a făcut o lovitură de stat, care poate avea urmări grele pentru Serbia. Luptele dintre partidele sârbesci au ajuns la culme. Ura și neîncrederea între ele au izbucnit, ca nicodată. Cei trei regenți, însărcinați cu guvernarea țării până la majoritatea regelui, s'au încăerat cu partida radicalilor. Acesta era până acum tare și mare în Scupștină (dieta), *Ristić* (regent) își puse însă carul în pietri, ca să-i înfrângă puterea, ajutându partida liberală la alegerea de tot felul de presiuni și terorități. Astfel reușir liberalii ca să aibă o mică majoritate, d'ér radicalii și progresiții protestară și părăsir scupștina (dieta), publicându un manifest contră popor, în care se plângu contra regenței și a guvernului. În noptea de Joi spre Vineri însă, regele Alexandru s'a declarat pe sine majorent, a numit un ministeriu sub presiunea lui *Dokic*, a luat jurământul de fidelitate dela trupele consignate și a lăsat să se încungie casele regenților și ale ministrilor cu soldați, ăr pe cei trei regenți i a a restat. Noul ministeriu e compus astfel: *Dokic*: presidiu și instrucțiune; *Franassovic*: răboiu; colonelul *Stancovic*: lucrări publice; *Vucic*: finanțe; *Milosevic*: comerț și agricultură; *Molo-*

savjevici: interne. Regele va da o proclamațiune.

SCRILE ȚILEI.

— 3 (15) Aprilie.

Primatele Ungariei în gura morții. Lunia trecută viața primatului Ungariei, *Claudiu Vaszary*, a fost multă amețită. Este vorba de o încercare de omor diu cele mai cutezătoare. Lucrul s'a petrecut ast-fel: Un om cu numele *Martin Csolics*, care sub primatele *Simor* ocupa postul de dirigent de dulgheria în curtea primatului, sub primatele *Vaszary* a fost lipsit de acest post și pus sub ordinul altuia. *Csolics*, nemulțumit cu acesta, a protestat în mai multe rânduri, d'ér în zadar. Lunia trecută a cerut intrare la primatele de care s'a rugat, să-i citească o rugare și să i-o primască. Primatele i-a răspuns, că nu pote să i dea răspuns în privința această. *Csolics*, după mai multe rugări, vădend că înaltul său stăpân nu-i dă ascultare, se infuriă și scose un ouțit mare cu care se repeși asupra primatului. Secretarul primatului, *Kohl Menherd*, care se afla în sala de audiență și care bănuia fapta lui *Csolics*, observă mișcările acestuia și înainte de ce ar fi putut să implante ouțitul în primat, se aruncă înaintea lui. *Kohl* țin o luptă desperată cu *Csolics*, primind oinoi lovituri grele de ouțit până ce i-a venit ajutor din afară, un preot capelan în palatul primatului a alergat numai decăt în ajutorul lui *Kohl*. Mai târziu veniră servitorii și scoseră pe *Csolics* afară din castel. El a fost dat pe mâna judecătorei.

—x—

Faptă mângăitoare. Din Teaca ni-se scriu următoarele: „În Vinerea patimilor Domnului, adevă în 7 Aprilie n. o., d-lui *Gregoriu Vitezu*, mare proprietar în Teaca, aducându-și aminte de suferințele, ce le îndură în închisoarea de stat din Seghedin d-lui *Vasilie Lucaci*, drept mângăiere i-a trimis un cadou pe sărbătorile Invierii, și anume: o jumătate de miel fript, doi colaci, două pasci românesce obișnuite în jurul nostru, două litre de vin vechiu și bun și șese ouș în tricorol românesc. Fapta această creștinească și mângăitoare, am credut, că e vrednică să se aducă la cunoștința publică. Dea bunul Dumnezeu d-lui *Vitezu* insușă și înmîit.“

—x—

Orașul Vesprim în flacări. Din Vesprim vine știrea, că în 12 Aprilie n. s'a iscut acolo un foc grozav, care a prefăcut în cenușă o parte a orașului. Nu mai puțin de 1000 de omi au rămas fără de locuințe. Pagubele se uocă la 1/2 milion florini. Focul a fost nutrit și de un vânt puternic, ce sufla în aceea ți.

—x—

dure începă a se văeta, lupii de printrușe îi răspundeau totu urlând în cătu purlu și-se făcea măciucă în ospă...
O dată, nu știu cum, a avut noroc și el să capete un mieluț; l'a apucat de oafă și îl țara în pădure. Mieluțu însă, încă prost de totu, vedea că-l țara lupu, d'ér totu nu înțelgea nimica. Numai una spunea hojma: „Cei acesta, ba ce-i cea-laltă?“

„Ingăduie, și-oii arăta eu ce-i, neghiobule“, răspuse lupu înfuriat.

„Moșule, nu vreu să mă plimb prin pădure Vreu la mama! Ță-mă, moșule, ță-mă!“

De odată s'a luminat mieluțu și a început a înțelge pentru-oe îl ducea moșul în pădure și a început a se ruga și a plânge: „Valeu, valeu, ciobănașu meu! Valeu, valeu, cănișorii mei!“

Stătu lupu și-l ascultă. Mulți miei gătuse el în viață, multe oi sugrumase, d'ér nici una dintr'ensele nu plângea așa de jalnic ca mieluțu acesta. Pe aceia nu apuca lupu a-i stringe bine de gât și închidă ochii, par-că așa se convenea, pare că și făcu o datorie...

„D'ér uită-te, mă rog, mieluțu acesta micuț vrea să trăască; uită-te cum plânge! Ah! pe semne la toți li-i dulce viața această ticălosă!“ Ță el de pildă, lupu, cu toate că e bătrân, mai chior, d'ér ar mai vrea să trăască măcar vre-o sutisora de ani!

Și-a adus atunci aminte de cuvintele ursului: „În locul tău, eu nu numai că n'aș mai ține la viață, d'ér de mare norocire aș socoti morțea.“

De ce așa? De ce pentru alte ființe viața, traiul este o fericire și pentru densusul, numai blestem, greutate și rușine?

Și neascptând răspuns, fără de voielă din gură cefa melului și cu capul plecat în jos a puresu spre locuința sa, ca să gândească mai pe larg la cele petrecute. D'ér alt-oeva, afară de cele ce soia n'a putut afla, adevă afară de omor, hoție, uicdere, n'are încoțro.

S'a trântit el la pământ, d'ér de loc nu putea șede liniștit, cugetarea îi spunea una și pântecile alta.

Său că bătrânețele, bôlele și suferințele îl slăbisă și el se făcu...

cea, nu se știe, d'ér nu mai avea stăpânire pe cugetarea sa. Neîncoțat îl detunau în urechi: uoigașule, hoțule, afurisitule, omoritorule! Blestem pe capul tău afurisitule!

Și de și se simțea, că nu era de vină el, că a fost așa de rău, oi firea lui cea ticălosă, blestemurile totu nu putea să le îneco: „Pe semne, că drept a vorbit ursul, că numai morțea fmi va fi de folos, n'am de cătu să mă omor.“ D'ér și aci păcate: un animal nu se pote uicide pe sine. Nimicu nu pote face un animal, nici a muri de bună voie, nici a schimba șirul lunei; trăesce ca prin somn și mure ca prin somn. Pote oăni l'ort rupe, pote un vântor l'o impușca, nu se știe; d'ér de unde și cum i o veni morțea nu se știe. Pote numai fômea să-i via de hacu.

Acuma nici după epuri nu mai putea alerga, numai paseri mai putea prinde din când în când. Căpușă vre-un puț de oioră ori vre-un hulub popos și își astampă fômea, d'ér cei-lalt hulubi strigar și ei acu na în gura mare: „bles-

Și într'adeveru afurisit! Cum, să trăesă numai pentru atăta, ca să uoici, ca să omori! Să dicesu, că nu e de vină lupu, că nu face din răutate, că pe nedrept îl blestemă; d'ér cum să nu-l blesteme! Câte ființe a omorit! Pe căți a nenoroit. Pe căți omeni nui-a făcut să verse lacrimi, la căți nu le-a stricat viața!

Mulți ani s'a muncit, gândindu-se la cele petrecute. Cuvintele: afurisitule, hoțule, îi ardă urechile și singur de multe ori le repetă: uoigașu, hoțu adevărat ticălosu sunt!

D'ér fômea nu-l lăsa și mergend la vântore rupea, uicidea, jăfuia.

A început acuma a chiama morțea: „Morțea-o, morțea-o! Ce, m'ai uitat! Măcar tu fă-ți miă de mine și mă scapă de animale, de omeni și de paseri! Măcar tu scapă-mă de mine însu-mi!“ Ți și nopte urlă el spre cer și omenii auzendu-iurletu strigau plin de groză: afurisitule! afurisitule! afurisitule!

D'ér tote au și sfișit. Morțea s'a îndurat de densusu. S'an iscut în locu...

Morțea unui pictor celebru. În Moscova a murit decanul pictorilor ruși, C. A. Trutovski, ale cărui tablouri sunt foarte mult apreciate în lumea artistică europeană. C. A. Trutovski s'a născut la 1826, a studiat în școala de belle-arte din Moscova, a călătorit mult prin Italia și Franța. În timpul vieții a urmat el a trăit foarte retras în Rusia mică, unde a schițat tablouri superbe din viața lui populară. Tablourile lui Trutovski au fost expuse la expozițiile artistice din Roma, Florența, Paris și Anvers. Elu trecea de unul dintre cei mai celebri pictori din Europa.

-x-

Minunea vécului. În Heghig s'a încredințat Marti, a treia zi de Paști, un bătrân de 78 ani cu o „tină văduvă de 68 ani. — Le dorim ferice.

-x-

Cutremur de pământ. În Sâmbăta Paștilor s'au întemplat în părțile de miază-zi ale Ungariei și Transilvaniei o mulțime de cutremure de pământ, unele mai tari, altele mai slabe. Așa, ni-se scrie din Ghilad, că acolo cutremurul s'a simțit pe la 3 ore d. a. și a ținut 10 secunde. D-lu învățator C. Toma, care ni-a trimis seara despre cutremurul din Ghiladă, că acolo cutremurul a făcut asupra locuitorilor comunei impresiunea unei beții; era ceta pe orisoută în namita și mulți oameni au amețit, ca și când ar fi beut spirtu. — Despre cutremurul din Chisiteu ni-se scrie: În 7 Aprilie n. la 3 ore și 15 minute d. a. a fost aici un cutremur de pământ, care s'a simțit așa de tare, încât s'a făcut omu a fost cuprins de groază; lampele și orologele de prin odăi jecau ca păpușe, multe orologe s'au oprit, locuitorii erau ca amețit și nu sciau cine-s și unde-s. Cutremurul s'a simțit și în alte părți, precum în Lugos, Deva, Alba-Iulia, Aiud, Slatina, Baziaș, Lupeni, Arad etc. Puterica a fost cutremurul în țera s'erbăscă, unde în multe locuri pământul s'a despicat și s'au ivit izvore de puciōsă.

-x-

Foc. În Chisiteu s'a întemplat săptămâna trecută un foc, care a prăcut în cenuse casa locuitorului Nicolae Mateica. Focul s'a iscat din năuntru casei, care deși era de zid, a ars de tot, împreună cu tot ce se afla în ea.

Invențiunea unui Român.

Din B.-Ciaba ni-se scrie:

Aici se află un Român cu numele *Georgiu Simonu* (poreclit pe ungurese *Szimay*). Sunt 11 ani, de când acest Român se străduie să inventeze o mașină, d'ar nu o mașină pentru fabricarea de pinteni ungurești, ci o mașină, cu care se va pute călători pe apă și pe uscat fără foc și apă. Mașina aceta va fi pusă în mișcare prin puterea expansivă a aerului condensat. Condensarea aerului se face cu ajutorul unei pompe, puse în lucrare de o rotă, pe care o întorce un om în timp de 3 minute. După acest timp, se află

deja destul aer în basen, pentru ca acela să înlocuească puterea omului de la rotă și să se condenseze mai departe de sine însuși.

Unicul fluid, ce e de lipsă la respectiva mașină, este oleul. Mașina dezvoltă o putere de 16 cai pe uscat. Cumea nu e poveste despre aceta, publicul și mai ales Românii din B.-Ciaba au avut ocaziune, de-a se convinge prin aceea, că d-lu G. Simonu, cu un exemplar din amintita mașină, redusă în mărime și putere, a sfârșit cucuruzul în prezența tuturor.

Românii speră, că în curând vor avea norocirea de a se pute mândri cu numele d-lui *Georgiu Simonu*, despre care trebuie să însemne, că deși astăzi Ungurii îl numesc *Szimay*, er nu *Simonu*, după cum a fost și trebuie să fie numele familiei sale, pentru aceea însă d-șu vorbesc românesc și întotdeauna cu mândria declară ori și cui, că se trage din opinia românească.

Meseriașul român

Asociațiune de credit și depunerii în Brașov, va ține *Adunarea generală* în 18 (30) Aprilie 1893 în localul propriu la 10 ore a. m.

Domnii membri sunt invitați a lua parte, în număr cât se poate de mare, deoarece la ordinea zilei se află și schimbarea Statutelor, la care în înțelesul Stat. § 25 lit. c. se recere cel puțin a treia parte a tuturor voturilor.

Ordinea Agendelor:

1) Raportul Direcțiunii despre gestiunea anului 1891. 2) Bilanțul și Contul profit și pierdere pro 1891. 3) Raportul Comitetului de supraveghere și darea absolutivului. 4) Dispozițiune asupra veniturii orată. 5) Dispozițiune asupra quotelor, ce sunt a se restitu. 6) Alegeri suplitori în Direcțiune și Comitetul de supraveghere. 7) Eventuale propunerii. 8) Schimbarea Statutelor ori alte dispozițiuni corespunzătoare.

Brașov, 3/15 Aprilie 1893.

Direcțiunea.

Petrecerea din Bodu.

Bodu, 13 Aprilie.

Frumoșe impresii au primit toți aceia, cari au avut fericea ocazie, de-a asista a treia zi de Paști s'era la petrecerea din Bodu.

S'a reprezentat piesa „*Vlăduțu mamii*”, comedia în 2 acte, jucată de tinerimea română din loc. Deși acești tineri s'au familiarizat numai acum cu ideea de teatru, totuși abilitatea, cu care a fost jucată aceta piesă, te îndreptă a crede, că nu te află în fața unor începători. Piesa a eșit peste toate așteptările.

După terminarea piesei, publicul, începând să aplaude, învățatorul locului, *Vasile Meretă*, inițiatorul și conducătorul acestei petreceri, a strins toți tinerii aleși pentru corul plugarilor, ce voesc a-l înfrința, și cu aceștia a executat pe patru voci: „*Pe cea colină verde*” și „*Sunt soldat*.”

Deși cu executarea acestora se realizase puțin din programul, ce era să se desfășure cu aceta ocazie, totuși publicul era cuprins de admirațiune, față de tinerul învățator, care cu multă muncă, a putut ajunge la acest frumos rezultat.

În urmă a început dansul. După câteva jocuri, deodată apar, în mijlocul aplauselor frenetice, 16 tineri, înalți ca brații și îmbracați în costume naționale. În fruntea lor se află brațul învățator. După câteva plimbări au format un cerc și au jucat „*Călușerul*”, care mai cu seamă pe străini, i-a frapat. Terminându-se acest joc, publicul credea, că aceta va fi ultima surpriză, ce le era rezervată. Nu mult după aceta însă, dându-se semnalul cadrului, cu oțta uimire priveam, cum băieții și fetițele, abia eșit de pe băncile școlei, alergau pentru a juca favoritul lor joc, pe care d-lu învățator a avut bunăvoință a-i învăța. Într'un moment cam la 30 părechii erau înșirate pe 2 colone și așteptau începerea cadrului. Publicul, d'ar mai cu seamă străinii, cari asistau la aceta petrecere și cari au obiceiul de a crede pe Români puțin capabili, pare că erau siguri de la început de nesuccesul acestui joc. Contrar așteptărilor, toți au fost surprinși, când au văzut, că nu numai a fost jucat foarte bine, d'ar au trebuit toți să mărturisescă, că la sfârșit au văzut nise figuri cari nici unii dintre asistenți, n'au avut fericea a le observa la nici o ocazie. O mulțime de felicitări s'au adresat tuturor.

Cam în acest sens a decurs aceta frumoșă petrecere. Mulțumim inteligenței săsesc, care în număr mic s'au mai mare, a binevoit a onora cu prezența ei aceta petrecere românească. În special aducem mulțumirile noastre inteligentului preot, *G. Ludu* din Prejmer, care și acum, ca întotdeauna, prin prezența d-lui, a încurajat tinerimea română din Bodu, care a început să-l considere, ca cel mai bun prieten și admirator al ei.

Trbuie să recunoștem, că succesul acestei petreceri se atribuie în primul loc învățatorului, *V. Meretă*, care și cu ocazia aceta a dat cele mai palpabile

*) D'ar „Romana” unde a rămas? Era bine, dacă d-lu învățator din Bodu ar fi învățat pe elevii și elevele sale mai întâi „Romana” care nu este un joc străin — *Red.*

dovezi despre calitățile și devotamentul, cu care lucrează pentru înaintarea poporului. Am fi mândri, când toți învățătorii noștri s'ar devota cu totul acestei misiuni. Cu multe neplăceri împreună aceta lucrare, d'ar idealul, pentru care luptă este cu mult mai înaltă, mai sublimă.

Trbuie totodată să recunoștem și calitățile mari ale poporului nostru, fără de cari ori ce muncă ar fi zadarnică. Dacă Românul n'ar avea talent și înclinare către cultură și înaintare, toate sforțările conducătorilor ar rămâne zadarnice. Cu ocazia petrecerii din Bodu s'a observat, că Românul posedă mari calități și când aceste calități vor fi cultivate, chiar și străinii, cari ne prigonesc, se vor opri în fața farului culturii și rușinați aruncându stindardul persecuțiunii, vor ridica stindardul admirațiunii.

Un spectator.

Mulțămite publică.

În județul Ialomița (România) la Dêlga, în urma viforului de Crăciun, Petru Ghiea și frații *Bobescu*, locuitori în comuna Satu-lungu, com. Brașovului, și-au pierdut totă averea, ce consta în turmele lor de oi, ba unul, care a degerat, și adă se afla în primăjia cu viața. Mai mulți cetățeni din Brăila și juru au sărit în ajutorul acestor locuitori, contribuind, la inițiativa d-lui *Ionu C. Bobescu*, cu totul suma de 594 lei, pentru care faptă generoșă li-se aduce din partea lui *Petru Ghiea* și a fraților *Bobescu* cea mai sinceră mulțămite. Etă numele d-lor contributori:

Din Brăila:

Ionu C. Bobescu 50 lei; *Nicolai A. Popa* 25 lei; *George V. Perșoiu* 5 lei; *Manole I. Stănescu* 30 lei; *Nicolae I. Tigoiu* 20 lei; *Mihalache M. Cocișu* 15 lei; *Ionu S. Munteanu* 40 lei; *Ionu I. Panu* 10 lei; *Ionu Drăganu Ștefan* 10 lei; *George G. Patu* 10 lei; *Tudorache Burdului* 5 lei; *Pandele Orănescu* 5 lei; *Cristache Oțeleanu* 5 lei; *Tache I. Munteanu* 5 lei; *George S. Piticușu* 6 lei; *Manolache I. Gion* 5 lei; *Ionu Iagaru* 5 lei; *Bizdădea & Rădulescu* 10 lei; *Nistor I. Constantinescu* 5 lei; *Ionu I. Paltanea* 10 lei; *Costache C. Albuțu* 10 lei; *Costică Simionescu* 5 lei; *Paraschiv I. Plopenu* 5 lei; *Bratu I. Grosu* 10 lei; *Mariu I. Ștefan* 20 lei; *Filofte Rădulescu* 5 lei; *Ionu D. Otelea* 2 lei; *Vasile V. Perșoiu* 40 lei; *A. B. Vasilescu* 5 lei; *Andrei Dobrescu* 5 lei; *Negu R. Vasilescu* 10 lei; *George Gălescu* 5 lei; *Theodor Chirulescu* 2 lei; *Ghiță Bocarne* 10 lei; *Rădulescu & Munteanu* 5 lei; *Zamfir I. Tigoiu* 10 lei; *Popa & Cristoccea* 5 lei; *Amoim* 2 lei; *Ivanu R. Stoeanu* 5 lei; *Frații Moroiu* 2 lei; *P. P. Haltruțu* 2 lei; *David Goldu* 2 lei; *Ionița I. Gion* 3 lei; *Al. Panaitescu* 2 lei; *Ștefan Bărbulescu* 2 lei; *Tache Georgescu* 2 lei; *Draganu*

cari ucid lupi chiamându i cu glas de lup. Țăranii de prin prejura au făcut o gonă strașnică. Lupul ședea culcat în bărlug și au un glas, care îl chema. S'a sculat și s'a dus. Vede el, că totu drumul este impresurat de mătăhăl și că pe o parte și pe alta merg gonășii; d'ar acum nu mai încercă să se strecoare, s'și fac loc prin mulțime, ci mergea cu capul plecat înaintea morței. De o dată l'a lovit ceva drept în ochi.

„Tu ești, tu ești, morțe măntuitoare! urlă atunci el.

Din volumul de schițe și nuvele de *Victor Crătescu*.

Fetele și cocoșul.

Moto: Înțeleptul cumpănesce mai întâi cele ce voesc să facă, eră nebunul face întâi, apoi judecă cele ce a făcut.

Parimi populare.

Fu odată în lumea mare
O muere ore-care
Văduvă, făr' de bărbat,
D'ar fete de măritată

Avea două tinerele,
Sprintenele trușșele.
Mama lor, ca ori și care,
Avea bucurie mare
De ele, — și le purta,
De noroc le descânta,
Totu schimbate, totu gătite
Și la față ruvenite.
Astfel fetele trăiau
Și voioșe și petreceau,
Ferice de ndestulite
Și de toți junii iubite.
D'ar cine ar fi pe lume
Să-mi spuă un om anume,
Care-ori cât de ndestulit,
Să dică, că i fericit?
Astfel și aceste fete,
Ce gustau cu mare sete,
Somnul cel de dimineță,
N'aveau zile făr' de ceta
Căci un necaz mare-aveau,
D'ar nimeri nu-l spunea.
Aveau adică ce-aveau,
Un cocoș mare-aveau,
Care 'a totu dimineta
Canta de-lu lovea grăta
„Cucurigu!” oțu putea,

Bătându din aripi striga;
Atunci mama le dicea
Și din somn le pomenea:
„Sculți fete, o'a cantată
„Cocoșul de răvârsat”.
Și ele cam vrându, nevrându
Se sculau totu blăstâmându
Pe cocoșul ce-și făcea
Cântându, datoria sa.
Asta era supărarea
Ce-aveau fetele, și carea
Le-a muncit o jumătate
De erna, deci cu dreptate,
Puteau dice, că nu sunt
Ferice pe pământ.
Deci se hotărâ ele,
Să soape de chinuri grele,
Pe cocoș nu-l mai lăsară
Între gâini gâini, ci-lu bagară
Înt'un vas, să nu mai cante,
Să le șole ca 'nainte.
D'ar cocoșul draului
Pe la ora ndatinată
Er cantă ea altă-dată
Cătu putu
Cucurigu!
Atunci mama er striga

La fete și le sculă.
Atunci ele somnoroș
Suflecându și chicha grōșă
Jură o'or omori
Cocoșul, și l'or svrli
Înt'un tufiș mare
Vulpiloră mâncare.
Cum au quis, au și făcut.
Mama nimic n'a sciută;
— „Vai, tu cocoș blăstamate!
„Mare necaz ne făceai
„Când pe lume mai trăiai,
„D'ar de-acum putem dormi
„Pau' s'orele-a răsari,
„Căci mama nu ne-a scula,
„Dacă tu nu vei canta”.
Așa diceau fetele,
Fetele nebunele.
D'ar amar s'au înșelat
Căci etă ce s'a întemplat:
Mama lor fiind bătrână,
Ba durându o șo mână,
Se scula adese-ori
Nainte de cântători,
Prela mieș de nopte-ades
Soula fetele să țese,
Să lucre, să facă spor,

Drăgulescu 2 lei; George Raileanu 6 lei; George Garoiu 2 lei; Ene D. Găgiulescu 2 lei; Ionu D. Găgiulescu 2 lei; Oprea Chiriță 2 lei; Matei I. Tigoiu 5 lei; H. Arhipeanu 5 lei; Dumitrache H. Ionescu 2 lei; George G. Sasu 5 lei; Marinache I. Munténu 5 lei; Aleose Piticășu 5 lei; George St. Nistor 2 lei; George R. Buta 4 lei; Radu Voiculescu 5 lei; Barbu & Tomoșoiu 5 lei; Aleose Căciulă 2 lei; Frații G. Nistor 10 lei; Ionu G. Sasu 10 lei; I. Bercariu 5 lei.

Din Galați: Nenitescu & Fiu 5 lei; Hainrich N. Vasserberg 5 lei; N. Vasserberg 10 lei; Frați Rozanis 5 lei.

Din București: C. Manoiu 5 lei. Din Ploesti: George G. Zărnescu 5 lei.

Din Cazaș: Niță Ștefănescu 2 lei. Din Dudescu: Tudorahe Ciorănenă 5 lei.

Din Ciorăști: P. S. Manu 10 lei; Irimie Blebea 4 lei.

Suma totală lei 594.

Literatură.

A apărut:

Asociațiunea pentru spriginirea învățăcelor și sodalilor români din Brașov. Informațiuni de președintele N. P. Petrescu. Brașov. Tipografia A. Mureșianu. Se vinde în folosul fondului Asociațiunii. Prețul 25 or., francat 25 or. De vânzare la Comitet. Broșura conține informațiuni interesante din viața Asociațiunii, înființarea ei, membrii, fondurile, instrucțiunile. Reuniunea sodalilor conține mai departe două cuvântări instructive ale președintelui, una ținută la o adunare generală, a doua cu ocaziunea împărțirii de haine, elevilor săraci dela meserii; urmăzând apoi, un conspect alfabetic al tuturor, elevilor români (peste 200) așezați la mameții în Brașov, cu indicarea locului nașterii, a mamei și a timpului cât este așezat; urmăzând mai departe un conspect alfabetic de industriași, comercianți și meseriași români din Brașov. În fine sunt informații despre așezarea băieților la meserii. O recomandăm tuturor celor interesați.

Poesia populară română, de Gheorghe Adamescu. (O frumoasă disertație, cu privilegiul aniversarei a 25-a dela întemeierea liceului din Galați, unde autorul funcționează ca profesor.) Format mare 8° de 30 pag.

În editura Librăriei C. Sfetea din București, a apărut un mic și elegant volum intitulat Gr. T. Brătianu, care cuprinde portretul, autograful și biografia acestuia, precum și toate discursurile, telegramele și scrisorile de condoleanță, opinia presei române și străine adresate familiei și Ligii culturale cu ocaziunea înmormântării multă regretată.

Să ne căldescă celă cupător,
Să ne împietresc, să ne nălbesc,
Său să oșesc, să orădesc.
Să spele, facă turta,
Său să tărăie din furohiță,
Ca să fie mai bărbate,
D'e omeni mulți laudate.
Vedându fetele acuma
Lau dat bielele de ciama,
Că în loc de ușurare
Ce-a picat un chin mai mare;
Părul își smulgeau
Și amară se tânguiau.

De ai poți să n'aveți
Omul să și tragă povețe:
Mai întâi te socotesc
Apoi la lucru pornesc,
Că umblându să ți iei din spate
O povară mică, frate,
Far' de socotă pică
Nu dobândesc chiar nimic.
Ci te neocă cu-alta mai mare.
De ți părăe prin spinare.

George Cătană,
învățător.

Poesia populară.

De sub „Retezatul”.

Mă sculai de dimineață
Flöre ismă creță,

tului patriot Gr. Brătianu. Se află de vânzare la librăria N. Ciureu și o recomandăm cu căldură cetitorilor noștri.

Arta de a trăi.

După Stugau, de Camilă B...

Desperare, sinucidere.

(Urmare.)

În ce e a se căuta oare trista aparițiune, că cifra sinuciderilor anuale e în totu locul în creștere? Lăsăm să răspundă Zschokke:

„Plângerea omenimei europene despre greutatea și desolarea existenței sale, pôte n'a fostu nici-odată mai generală și — eu mai adaug, — nici-odată ea n'a fostu mai justă, ca în secolul acesta alu civilizațiunii. Ea se manifestă în mișcarea neliniștită a națiunilor nemulțumite, în grija temătoare a domnitorilor.”

„Istoria acestei părți a lumii e un lanț de răsvrățiri, revoluțiuni de stat, răsbobie civile și fierberii de popor. Mii de familii fugu peste ocean, ca să se scutească de pustiri depărtate o existență mai de suferit. Numărul săracilor, alu criminalilor, alu celor ce și ridică viața din desperare, crește din ce în ce mai tare. Unu legionu de morburii, până acum necunoscute, rumpe și sdruncină sănătatea. Numărul pasiunilor ucidețore de bucurii se estinde în modu totu mai durerosu prin toate arterile corpului social.”

„Mai înainte de acesta, mare parte a locuitorilor rămănea în țară, pe lângă totă servitutea și săracia sa, indiferentă față cu neajunsurile pozițiunii sale; pentru că ignoranța și sălbătăcia vieții îl făceau mai nesimțitoru și mai asemenea animalului suferă și și uita de suferințele sale animalice. Cu educațiunea inteligenței însă, devenită mai generală, simțibilitatea lui a ajunsu mai delicată; el simte adu o mulțime de necesități sensuale, care-l atacă și torturează, pe care barbarul său semi-barbaru nu le cunoșce.”

„Causa nemulțămirei crescēnde a poporilor se caută aci în agitațiunea ambițiosă a unor semidocti amăgitori; aci în decadenta credinței bisericesci, pe care o numescu religiune; aci ăra și în relațiunea falsă de așezăminte de stat învechite, cu starea de lucruri actuale; aci în civilizațiune; aci, în fine, în corupțiunea progresivă a celor de sus și de jos.”

„Tote acestea și încă alte curente ale rului publicu isvorăscu dintr'o sorginte comună, care se află numai în țările poporilor civilizate, adică a celor, ce stau pe trapta semi-barbariei. Pe lângă știința mai bunului, pe lângă cunoștința eternu bunului și eternu adevărului, e fatala direcțiune a oricce ac-

tivitate spirituală în serviciul vieții animale; a oricce dezvoltare a inteligenței spre scopul intereselor materiale; a oricce știință, artă și industrie spre variația și rafinarea setei după plăceri sensuale. Spiritulul mulțimei, uitându și de sanctuarul internu, e lăsatu în sclăvia poftelor; omul se crește din egoismu cu scopu ca să devină animalul celu mai inteligent, astutu și artificialu, calitătii proprii animalelor.”

„Acestu egoismu, care caută numai pentru sine și care pentru ca să pôte satisfăce gādilirei sensuale și bunului traiu, setei de avere, iubirei de domniă și putere aruncă în prafu bună starea familielor, a patriei și interesele mai nalte ale omenimei, scormonesce și sapă în ordinea vieții civile, în școli și biserici, în serviciul de stat și institute filantropice, în arte, industrie și tādălituri numai după nutrimentu pentru săturarea lăcomiei lor. Surescitarea și răsfățarea celor mai simple îndobduri ale vieții, preface nenaturalitatea în o altă natură; face sumtuositatea dispensabilă în trebuința nedispensabilă. Chiar și omul mai bun, decât voesce să și păstreze activitatea în cercul său și să nu ajungă obiectu de neîncredere și de risu alu conviețuitorilor săi, și să fie călcăt în picior de ei: e constrinsu să se facă egalul lor.”

„Pe nici o traptă de cultură nu s'a abătutu mai multu unu popor dela simplitatea unui modu de viață firescu, și n'a devenitu mai miserabilu și mai ruptu în sine însuși, decât pe trapta civilizațiunii sale. Odinoră balta lucului, a vițurilor scilpicioșe, a celor mai varii morburii se găsia numai în unele cetăți mari, anumite ale lumii; acum însă balta a abordat și deja inundă cătune și sate.”

„Educațiunea de casă și cea publică îndreptă și dirige timereia, câtu se pôte de timpuriu, spre scopul celu mai înaltu alu vieții, ce e celu mai dorit pentru semi-barbaru: a căștiga avere bogată pentru plăcerii bogate. În școlu acesta se înființă școle spre a desvolta cunoștințe și aptitudini; spre a căștiga fericire pe toate căile; pe mare și pe uscatu, în ateliere și în sale de tribunalu, pe catedre și amvone, cu pēna său spada. Pentru aceea i se învacinează junimei prin instrucțiune și exemplu, în abundență, noțiuni false; onorea e mai multu prețuită ca virtutea; maniera de a trăi mai multu decât viața; prerogativă mai multu decât dreptul; titlul mai multu ca meritul; scleratul bogat mai multu ca săracul onest.”

„Unde căștigul de bani e parola generală și unde toate darurile și puterile spiritului sunt consacrate numai bunăstării unei naturi animalice egoiste: acolo de-odată cu degenerarea omenimei, devine în modu firescu necesară și suita tuturor chinurilor gelosiei și pismeii, a calumniiei și hipocrisieii, a oricărui viciu său crime, a bogăției și miserieii. Viața nu se străcără printre atâtea lupte și griji pentru viață, încăt pentru interese mai nalte, pentru adevărurile, bunurile și fericirile eterne, nu ne mai rămăne timp.”

„Ne mângăiamu cu exercițiile și promisiunile credinței bisericesci, pentru că nu avemu curagiul de a îmbrățișa religiunea Mântuitorului lumii și a dice cu densul: „Decd avemu mâncare și vestminte, să fimu îndestuliti. Să aspirăm mai bucuros la împărăția cerului.” Pentru că în adevărul lucrului și moravurilor austere, îngâmfare și lăpădare de sine, egoismu și altruismu, Christ și Belial, nu se potu uni. Așa se străcără viața și nime n'ar vré s'o mai petrecă odată. Pentru majoritate a fostu numai o viață aparentă și animalică.”

„De aceea, de-odată cu cultura generală din țările noastre, amu dobânditu și o nemulțămire și agitare a poporilor. Ele simt flagelul pedepsitor alu naturei, care vré să întorcă omenimea din

sclăvia bunei stări sensuale la legile rationale date de Dumnezeu. Ei observă mai claru ică și colo isvorele negre ale rului, der totuși nu voru să le astupe. Pentru că puterea referințelor cetățenești, rezultate din noțiuni eronate ale filosofiei și legislațiunii unor secolu sălbatic și barbari, împinge din nemu în nemu la viața animală, păcătoșă, în locu să mântuască de ea.”

„Bantul primăză virtutea; demnitătea din afară primăză cele dinlăuntru; amățirea de sine primăză cunoșcerea de sine. La acesta îmbărbătează legile; pentru acesta părțile lumii își schimbă între ele cele mai dulci veninuri; de aceea milioane de familii sunt împintenate prin dări și competențe la o activitate fără răpaosu.”

„Apoi se înființă spitale și farmacii pentru bolnavi; biserici pentru cei păcătoși; case de corecțiuni și închisori pentru criminali. Statului îi s'a datu o organizare artificială, ca să îmbine ceea ce reclamă natura cu ceea ce e contra rațiunii, în care funcțiunile sunt rôte, egoismul motorul, omenii obiecte. Aci nu e statu de dreptu, unde după tradițiune și obicei e urmărită chiar și libera expresiune a rațiunii, și omului nu-i e permis a mai fi omu întreg.”

Aceste cuvinte elocvente au fost scrise înainte de acesta cu patru decd de ani. Originalul s'a mai învechit de atunci încoc și totuși icăna civilizațiunii moderne, pe care Zschokke a desemnat-o cu mână de maestru, e și adu încă așa de nimerită, ca și când numai ieri ar fi fostu luat de pe șevaletu.

(Va urma.)

Răsădirea legumelor și îngrijirea lor.

Decd vomu să avemu legume (verdețuri, zarzavat) bune și frumoșe, lucrul de căpeteniă este, ca să le udăm cu diligență. Nici odată nu este ertat să se usuce pământul dintre ele. Pentru udatu e bună și apa de riu, său de părau; mai bună însă decât toate e apa de ploie, pe care nu trebuie să uităm de-a o aduna în vase ori de câte-ori dă o ploică.

Cu apă, care conține varu ori salpetru (sare alcalină) nici-odată nu este ertat a uda legumele; asemenea apă se pôte cunoșce ușor, de ore-ce după ce amu udatu cu ea și am lăsatu pământul să se usce, pe de-asupra numai decâtu se pôte vedé varul său salpetrul. Cu apă de fântână nu este bine a uda legumele îndată ce am scosu apa din fântână, ci trebuie cel puținu o și să lăsăm să stea la aeru liberu și numai după aceea să udăm cu ea.

Mai trebuie să ținemu sēmă apoi și de aceea, că pământul din straturile cu legumi nici-odată să nu-l lăsăm să se întărească, ci mereu să-l săpăm. Omidele și oule de omide să le curățim mereu de pe legume, ér purecii și insectele le putem alunga presărându-le cu cenușă fină și mēruntă, cernută printr'o sită, său stropindu-le cu apă funinginită.

Cātu pentru plantarea și răsădirea diferitelor legume, observăm, că d. es. călărebele și diferitele soiuri de salată, se răsădescu la o depărtare cam de 2—3 decimetri unele de altele și totu cam atâtu de rari sunt și șirurile. Cele mai de vreme se plantăz cam la sora, cele mai târziore însă trebuie să le plantăm mai cu sēmă la locu umbrosu, pentru ca să nu începă a produce sēmăntă.

Varza său curechiul cu căpățină se răsădesce la o depărtare de

Mă spēlai frumoșu pe față
Flöre ismă creță.
Și mă lusi prin grădină
Flöre mătăcină,
Cu murguțulu meu de mână,
Flöre rujmălină.
Sub o tufă de rachită,
Florică mpupită.
Găsi mândra adormită,
Florică mică;
Ași scula-o, nu m'adură,
Flöre dea de prună,
Că somnu mândruți bunu,
Florică de-alună.
Dete murgulu cu pioaru
Flöre liliomă,
Și sări mândra din somnă,
Flöre liliomă.
Și sări mândra descinsă,
Flöre de pe Tisă.
Mândra mea lumiu-aprinsă
Flöre de-a de tisă*)
Bătă vântu și te stinsă,
Și sufletă și ér te-aprinsă.

Culă de:

Mihailu Iubașu.

*) Bradu.

două-ori mai mare. Pentru ca însă locul dintre firele de răsăd să nu rămână gol și nefolosit, în tot-deuna e bine să se umple cu salată. Răsădirea curechiului se întâmplă de obicei cam prin luna lui Aprilie și printre răsădul de curechiu se sémână și cânepă, de ore-ce acésta scutesce curechiul de pureci. Pământul dintre firele de răsăd trebuie adese-ori săpat și sera, ori dimineața trebuie să se ude.

Telina (zeller) înainte de a se planta, se rățeză la rădăcină și se curăță de frunze, apoi se răsădesc în șiruri la o depărtare totu cam așa de mare, ca și salata. Printre singuraticile fire se pot planta ridichi de lună. Se sapă și se udă regulat. Sémânta de telină răsare foarte târziu și de aceea trebuie sémănată în stratul de gunoiu (melegariu).

Paradisele (patlagelele roșii) se iau din stratul de gunoiu după ce au crescut, cam de o palmă de mari, și apoi cam pe la începutul lui Maiu se răsădesc la o depărtare bunicică unele de altele. Paradisele încă poftesc se fiă desu udate. După ce încep a crește mai mărire, se légă de par și apoi totu cam la o săptămână se curăță de mlădițe. Curățirea acésta se întâmplă așa, că decă voim să avem paradise puține, dér mari și frumoșe, atunci ciuntăm mlădițele, ér vârful viței îl lăsăm neatinsu. Decă însă voim să avem paradise mai mărune, dér multe, atunci ciuntăm vârful viței, ér mlădițele de pe delături le lăsăm neatinsu.

Ardeiuul (paprica) se răsădesc de obicei în prima jumătate a lunei lui Maiu. Sémânta de ardeiu trebuie de timpuriu sémănată în stratul de gunoiu.

Hrenul iubesc pământul arinos — lutosu, care pentru hrenu trebuie săpatu afund. Pentru plantare se aleg bucăți de hrenu groșe și destul de lungi, cari se aședă în pământu la o adăncime de 4—5 decimetri.

Ridichile iubesc pământul grasu, care cu unu anu înainte a fostu gunoiu. Pământul năglăgos și indesat, precum și pământul pufios și rar nu le prea priesce ridichiloru. *Ridichile de lună* se pot sémăna primăvera de timpuriu; sémânta lor se aședă în pământu la o adăncime cam de unu deget și rar cam de 2—3 degete una de alta; se apasă apoi bine pământul, prin ceea ce răsăru mai de grabă. După ce răsăru, se udă adese-ori. După ce se isprăvesc, se sémână altele și așa se continuă tota vara, căci chiar decă n'amăv lipă de ele pentru trebuința proprie, se pot însă vinde, căci cumpărători se găsesc pentru ele întotdeauna. Decă ridichea a crescut, numai decă trebuie scosă din pământ, mai alesu acelea, cari au început să esă din pământ așa că se pot vedé. Decă nu se scot atunci numai decă, ele se amărăsc și se întâresc.

Ridichea de veră se sémână în Aprilu și Maiu, ér cea de iernă pe la finea lui Augustu. Dintre ridichile de veră, cele mai bune sunt cele de colóre închisă lungăreșe și groșe (numite ale Sf. Ioan). Dintre ridichile de iernă, ca mai bune sunt socotite cele cu capul negru și rotund. Sémânta acestui soi de ridichi se adună și se sémână în rânduri depărtate de 3 decimetri unele de altele; se pun la o adăncime de 1, ori 1/2 decimetru și totu câte 2—3 simbur

la unu locu. După ce răsăru, în fiă-care cuibă se lasă numai unu fră, ér după ce cresc și încep a se vedé, se acoperă bine cu pământu, așa, ca să nu se vedă.

Salata de veră cu căpățină, în casul când în strat ar fi crescutu pré desu, trebuie răsădită, de ore-ce prin acésta nu începe așa curându să producă sémântă, ér firele cele-lalte se lasă la locul lor, unde acum se pot desvolta mai bine. Pentru sémântă încă trebuie să se alégă salată de aceea, care n'a fostu răsădită. Salata care se légă, nu slobode căpățină; de aceea e bine să nu se lege, ci se se înfășore numai cu nisce paie jilave (umede). Peste totu, salata pretinde să fiă desu udată și săpată. Ea iubesc pământul umed și de aceea îi priesce multu la șes.

După ce anumite legume se scot din pământ, locul lor în tot-deuna trebuie umplut cu alte verdețuri, precum ar fi salată, ridichi etc. Pe calea acésta putem trage două folose de-odată.

ECONOMIA.

Altoirea în crepătură.

Totu primăvera, indată ce am gătatu cu copulările, ori chiar în același timp, facem și altoirile în crepătură. În crepătură se altoesc pădureții, cari sunt mai grosu decât cei de copulat, așa-déră cari sunt cam ca degetele omului de grosi. Nu e greu nici acéstu mod de altoire, ba e chiar cel mai întrebuitat mod de câtu tôte și e foarte ușor, numai daună, că mulți îl folosescu rău, căci pun mlădițe pré lungi.

Cum am mai diș, mlădița nobilă nu-i bine să aibă mai multu de 2—3 muguri. La altoirea în crepătură încă alegem mijlocul mlădiței, adecă partea mlădiței, ce și are mugurii mai desvoltați. De vârful o ciuntăm frumoș și o ungem cu alifă, apoi o ciuntăm din josu frumos și o facem icu séu radă, care lucru se întâmplă așa: Din josu de ochiul (mugurul) cel de susu încrătam mlădița de amendouă părțile astfel, câtu să nu rămă mugurul séu ochiul, apoi băgam de sémă, ca cōja răsasă pe crenguță de-asupra tăieturei, sé o pătrăm întregă, ér din josu de creștătură încă băgam de sémă, ca să rămână cōja în dăretul icului.

Iculu déră de o parte are cōjă, ér de alta e ascuțit bine, ca și la vârful, și se face așa, că ținem crenguța în mâna stângă, ér cu cuțitul, bine ascuțit, ce e în mâna dreaptă, tragem din creștătură două cioplituri în josu, una din dreapta și alta din stânga în josu. Astfel rămă icul frumos cu cōja la spate. Iculu acela se fiă cam de unu deget de lung și nu pré grosu, cam ca ocustură de bricég.

Avendă astfel crenguța pregătită, ne aplecăm la pădureț și-l tăiem neted cu ferestrăul de-asupra pământului cam de unu lat de mână. La mijlocul trunchiului nu-i bine de altoit nici unu soi de altoitură, fără ori josu de totu, ori apoi în coronă susu. De altoim la mijlocul trunchiului, cam la 1/2 metru ori și mai susu ceva, atunci, decă se prinde, băgam de sémă, că altoia se îngropă multu mai tare decât pădurețu și astfel ne dă un pom puțin frumos; pe când de se altoesc josu de totu,

ori apoi susu în coronă, nici nu se cunosc cu timpul, că a fost altoit, atāt se închegă de bine.

Avendă trunchiul tăiat, îl netedim cu cuțitul bine și-l crepăm oblu prin mijlocu, dér se nu facem crepătura mai adăncă decât e lungimea icului dela mlădița altoiei, că de l'om crepa mai adăncu, va rămă nițel neastapată crepătura și astfel ori s'a usca, ori că va suferi multu.

De-a îndemăna se recere se avem și unu ic de lemn tare, uscat, cam câtu degetul de lung. Iculu acela îl înplătam într'o margine a crepăturii pădurețului, ca în cealaltă margine se putem înplăta cu înlesnire icul crengeței nobile, și se o potrivim așa, câtu cōja ei să fiă alătura cu cōja sélbaticului. Acum tragem cu băgare de sémă icul cel tare de lemn uscat din crepătura sélbaticului și astfel crengeța nobilă rămă înțepenită bine în pădureț. Se recere apoi se punem nițică alifă pe lângă partea tăiată a pădurețului și apoi se legăm cu o fașă de pânză ce rată partea crepată a pădurețului, dér nu-i de lipsă să stringem, tare, că stringe pădurețu însuși destul de bine pe crengeța nobilă. În fine-i punem semnul, adecă șindiluța cea scrisă cu numele pomului, și altoirea în crepătură e gata.

De acéstu mod de altoire nu mă folosescu bucuroș, numai în casul, când pădureții au trunchi noduroși, cari adecă ar fi urți de i-am lăsa să trăescă; decă pe aceia îi taiu, și de nu sunt subțirei, să-i pot copula, îi altoesc în crepătură; ér de sunt mai grosi de câtu degetul cel mare, îi altoesc în cōjă.

Totu în cōjă altoesc și pomii mari, cu trupin sănătoșe, numai câtu aceia nu-i ciuntu dela pământ, ci de susu, de sub coronă, și acolo-i altoesc, de nu sunt mai grosi decât mână. De sunt însă mai grosi, atunci, veți bine, și crengele coronei sunt groșe, în așa casuri altoesc numai crengele coronei, în crepătură ori în cōjă, cum cere grosimea lor. Dér în așa casu o crengă, din mijlocu, o lasă nealtoită în anul dintăiu, că aceea servesc de scut pentru celelalte, parte că suge din suculu cel multu, care ar îndăși mlădițele altoite, parte că pe ea se se pună paserile și se nu fiă silite a ne pune pe mlădițele nobile, cari, debile fiind, s'ar rupe sub greutatea poverilor.

Curcile.

Curcile ouș de două-ori în anu, odată pe la începutul primăveri, ér a doua-ora pe la sfârșitul veri. De ambele-ori dau câte 20—25 de ouș odată.

Pentru clocit, oușle de curcă se pun în tot-deuna primăvera, de ore-ce puii de curcă sunt foarte gingași de frig și astfel cu câtu esu din găoce mai spre vară, cu atāt mai bine. De obicei, cam pe la finea lui Martie, se pune cloca, nici de cum însă nu e prea târziu și în Aprilie.

Când curcile au isprăvit cu oatul, încep să clocescă. Clocitul durează patru săptămăni, în care timp, fiind-că curcile de regulă nu vrău să se misce de loc de pe ouș, trebuie din când în când luate de pe ouș pentru a li-se da de mâncare.

Când puii au început să ese din găoce, trebuie să băgam bine de sémă, și care cum ese să-lă

luăm de sub cloca și să-lă punem într'o coșcă cu călți, ori cu pene moi, pentru ca acolo să stea la căldură până când voru eși toți. De cumva amăv de-odată două, ori mai multe cloci, dintre cari de sub una se se fi isprăvit oușle, putem pune sub ea, la casu de trebuință, alte ouș. Cum ar fi ouș de găină, ori de rață (până la 30 de bucăți), ori chiar și ouș de curcă, luate de sub altă cloca.

Puilor de curcă în prima și nu le dăm nimic de mâncare; în ziua a doua dimineața le dăm mai întâiu fărîmături de pâne (mai bine de franselă) muiate în lapte; mai târziu apoi le dăm orșu séu pasat fertu, grăunțe de hriscă, ovăș etc., mai bine ca tôte acestea însă le place branza prospătă. Prin mâncare se mestecă însă și franțele de urzică, ori de alte plante potrivite, tăiate mărunt. Astfel în timp de-o lună prind a se deda cu grăunțe de bucate; apă însă în tot-deuna trebuie să aibă la îndemână.

Puii de curcă sunt foarte măcicioși și de aceea trebuie să li-se dea de mâncare câtu mai adese-ori (cam de 4—5 ori la zi), mai sunt și foarte gingași; dimineața, până când nu s'a luat roua, nu putem să-i slobodim din căldură, ér peste zi, când căldura e pré mare, de-aseenea nu putem să-i lăsăm afară. În timp ploiosu trebuie ținuți tot-deuna sub coperiș, nici-odată la câmp, pe câtu timp este tină, se nu-i lăsăm, de orece la casu contrar își slobodă aripele și pier.

Decă vedem, că vre-o curcă s'a bolnavit, numai decă o despărțim de cele-lalte și o ținem la locu călduros. De ni-se pare, că bóla a provenit din rēcélă, îi dăm curcei bolnave câte-va fire de piperu; de cumva însă suferă de picioare, îi frecăm vinele cu nisce vinarsu (rachi) bun și tare. De-almintrelea bótele curcilor sunt tot cam aceleași, ca și ale găinilor, despre a caror vindecare am vorbit într'unul din numerii trecuți.

P O V E Ţ E.

Umedela păreților. Pentru a împedeca umedela păreților, se ung cu următorea compozițiune: 100 gr. ceră galbenă, 4 kgr. esență de terpenină. Se ține compozițiunea pe cenușă căldă; se încăldește apoi câte o bucată de părete cu mangal; indată ce vedem, că păretele s'a încăldit, îl ungem cu o lână; compozițiunea pătrunde în părete până la unu c. m.; după ce am ceruit astfel totu păretele umed, îl putem vârui, zugrăvi, séu tapisa cu hărtii fără a mai fi umedă. Acéstu mijloc este foarte bun.

Mijlocu pentru a avé totdeuna untu prospăt. După ce se va spăla bine untul și se va șterge cu îngrijire cu petecane curate, se umple cu elu borcane de pământ. Borcanele astfel umplute încât să nu rămă nici unu gol, se pun într'unu cazan plin pe jumătate cu apă și se lasă se fiarbă până da în-clocot. Se scot borcanele numai când apa s'a rēcitu și untul e totu astfel de prospăt peste 6 luni, precum ar fi eșit din putinelu într'aceiași zi, ba chiar gustul e mai bun.

Apă bună de beut. Este un mijloc foarte simplu pentru de a

pute cunoșce, care apă este bună de beut. Anume n'avam, decât să umplem cu apă curată o sticlă, în care se turnăm ca o linguriță de zahăr alb și apoi să o astupăm. Facem acest lucru pentru exemplul sora. În dimineața următoare, ne uităm și decă vedem, că apa, pe lângă toate zahărul s'a topit, a rămas curată, atunci putem ști, că o asemenea apă este bună și sănătoasă. De altminterea peste tot în țară, cea mai sănătoasă este apa de izvor și e de mare însemnătate pentru viața și sănătatea omului, ea se găsește mai ales în ce privește beutura apei, căci apa rea pricinuesce boala. La beutura apei încă e de lipsă să fim cumpătați; a bea de exemplu de odată apă multă, mai ales după mâncări însurșe și grele de mistuit, nu este bine. De asemenea nu e bine să bea apă prea rece, și decă totuși suntem siliți să bea, atunci trebuie numai decât să facem și să mai departe mișcare. Apa de fântână și de izvor conține în sine var, din care cauză este mai aspră decât cea de ploie și de riu. În apa vârsă, legumele păstoase nu se fierb bine și nici carnea nu se face destul de fragedă și mome.

MULTE ȘI DE TOATE.

O femeie soldat.
In garnisoana orașului Pristina (Turcia) se află regimentul 15 de soldați pedestri. Printre aceștia a fost aflată întruna din zilele trecute, îmbrăcată militară, o fată tineră cu numele Hanco. Ea servea în miliția deja de 3 ani și jum. sub numele fratelui său Aali Redșeb și se distinsese prin purtarea sa bună și prin îndeplinirea conștiinței a serviciului militar.

Știrea aceasta nemai pomenită în armata turcească, că o „Hanum“ (femeie) a petrecut ani întregi neînbrodită printre soldați, a fost comunicată Sultanului.

Abdul-Hamid a ordonat îndată să se facă o cercetare minuțioasă și s'a aflat că tinera fată s'a îmbrăcat bărbătesc și a intrat în armată numai ca să scape de fratele său, care e singurul sprinț al mamei lor serece. Sultanul auzind despre aceasta, i-a conferit medalia Șefakat cl. III, precum și o pensie măgeră de 120 fr. pe luna. Negreșit ea a fost trimisă imediat acasă, și fratele ei a fost liberat din serviciul militar.

Un om, care își vinde cadavrul.

Diarele, din Alabama publică o curioasă istorică.
Dilele, cari precedară execuția sa, au Negru condamnat la spânzurătoare, în orașul Cintra, ceru autorităților voia de a pune în vânzare corpul său. Acestă învoire îi fu acordată în interesul științei. Medicii din Cintra, cumpărară corpul condamnatului cu 12 dolari (60 de franci). Astfel cadavrul spânzuratului a fost scotit cu 40 de bani libra.

Negrul primi imediat cei 12 dolari și cumpăra diferite lucruri și mâncări, cari îndulciră ultimele momente ale vieții sale.

Când fu încredințat călăului, el era așa de bătut, încât nu mai scia nimic din ceea ce se petrece în jurul său.

O luptă sângeroasă între soldați și țărani.

In comuna Klodnitz, aproape de Rattibor (Germania), s'a întâmplat nu de mult o încăierare foarte sângeroasă între țărani și soldații din garnisoana din Casel.

Certa a isbuonit mai întâiu într-o cărciumă, unde un soldat bătut palmuise pe un țeran. Acesta a lovit pe soldat cu o sticlă în cap, trântindu-l la pământ. Alți soldați vădend o se petrece, au sărit în ajutorul camaradului lor; asemenea și țărani în ajutorul prietinelor lor.

Imediat s'a început o încăierare generală. Soldații și-au scos baionetele și au început să lovească în țărani.

Unii din aceștia au fugit pe la casele lor și au adus topor și furci de fier, cu cari au început să lovească în soldați. Femeile și copiii omilor se grămadiseră împrejurul cărciumei, plângend și tânguindu-se amar.

Tot satul se afla acolo și toate sforțările de a despărți pe combatanți au rămas zadarnice.

In timp de 2 ore, câtă a ținut încăierarea acesta, 10 soldați au fost răniți, dintre cari 2 de morțe.

Asemenea au fost răniți greu 9 țărani.

Luptătorii nu s'au liniștit până nu s'au oboșit cu toții și până n'au vădut ougënd și șiroie de sânge.

Autoritățile civile și militare s'au dus la fața locului pentru a face cercetare.

Un rămasăgău nostim.
Locuitorii din Brighton, au fost păcăliți cum se cade întruna din zilele trecute. Lucrul s'a petrecut astfel:
In dimineața acelei zile pe toate zidurile orașului se lipiseră niște afișe mari, prin cari un oraș Marthon anunță lumii, că în ziua aceea pe la orele 4 p. m. va da o reprezentație cum nu s'a mai vădută de când e cerul și pământul. Și anume, el se va plimba pe luciul mării, ca pe uscat, fără să se cufunde și fără să-și ude decât tălpile picioarelor.

Cu toate, că știerea aceasta era câtă se pde de fantastică, totuși oamenii au crezut-o. La ora anumită aproape toți locuitorii ieșiră la țărmul mării și pretutindenea nu vedea decât trăsuri, oupee, călăreți, oameni pedestri din toate clasele societății.

Trece un césu, 2, 3, și omul „miraculos“ nu apare de loc. In sfârșit se face seră și nimenea nu vedea pe nici un om plimbându-se pe luciul mării. La urmă oamenii s'au dus cu toții acasă cum au și venit.

In ziua următoare pe zidurile orașului se vedeau lipite alte afișe, prin cari tot Marthon spunea publicului, că el s'a rămasit cu un prietn al său pe 5 mii de fr., că va dovedi, că lumea va crede o știre, despre care toți sunt convinși deja, că e imposibil de realitat. Marthon spune, că a câștigat rămasăgăul și mulțumesc publicului pentru că l'a ajutat să câștige.

Certa a isbuonit mai întâiu într-o cărciumă, unde un soldat bătut palmuise pe un țeran. Acesta a lovit pe soldat cu o sticlă în cap, trântindu-l la pământ. Alți soldați vădend o se petrece, au sărit în ajutorul camaradului lor; asemenea și țărani în ajutorul prietinelor lor.

Imediat s'a început o încăierare generală. Soldații și-au scos baionetele și au început să lovească în țărani.

Unii din aceștia au fugit pe la casele lor și au adus topor și furci de fier, cu cari au început să lovească în soldați. Femeile și copiii omilor se grămadiseră împrejurul cărciumei, plângend și tânguindu-se amar.

Tot satul se afla acolo și toate sforțările de a despărți pe combatanți au rămas zadarnice.

In timp de 2 ore, câtă a ținut încăierarea acesta, 10 soldați au fost răniți, dintre cari 2 de morțe.

Asemenea au fost răniți greu 9 țărani.

Luptătorii nu s'au liniștit până nu s'au oboșit cu toții și până n'au vădut ougënd și șiroie de sânge.

Autoritățile civile și militare s'au dus la fața locului pentru a face cercetare.

Căalendarul săptămânii

Aprilie.	Prietn.	Sărele	Răsară soare							
			5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
1893	Dum.	Călend. Gregorian	6.	52						
			8.	53						
			6.	53						
			4.	54						
			5.	56						
			1.	58						
			4.	59						
7.	0									
1893	Dum.	Călend. Gregorian	16.	2	Calistrat.					
			17.		Rudolf					
			18.		Apolon					
			19.		Antonia					
			20.		Sulpit., Agnes					
			21.		Anselm ep.					
			22.		Sot. și Caius					
1893	Dum.	Călend. Iulian	1.		Cuv. p. Iosif					
			1.		Teod. și Agat.					
			1.		păr. Eutihie					
			1.		C. p. Georg. ep. M.					
			1.		S. Irod. Agav.					
			1.		S. m. Eups. d. C.					
			1.		S. m. Ter. și Pomp.					

Cursul pieței Brașov.
Din 15 April 1893.

Banote rom. Comp.	9.62	Vënd.	9.66
Argint român.	9.58	"	9.62
Napoleon-d'ori	9.66	"	9.70
Galben	5.65	"	5.70
Ruble ruseci	1.26 1/2	"	---
Mărci germane	58.90	"	59.70
Lire turcesci	---	"	---
crisuri fonc. Alb. 6%	101.---	"	---
" " 0.71 5%	---	"	---

Cursul la bursa din Viena.
Din 14 April 1892.

Renta ung. de aur 4%	115.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	123.40
" " " " " " 4 1/2%	101.80
Oblig. " " " " de ost. I. emis.	121.---
" " " " " " II "	---
" " " " " " III "	---
Bonuri rurale ungare	96.75
" " croato-slav.	---
Despăgubirea dijmei de vin	97.50
Imprum. ung. cu premii.	152.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	143.---
Renta de hârtie austr.	98.30
" " argint	98.15
" " aur	117.20
Losuri din 1860	148.25
Acii de-ale Băncei austro-ung.	984.---
" " " ung. de credit.	401.50
" " " aust. de credit.	342.25
Argint	---
Galben imp.	5.79
Napoleondori	9.75
Mărci imp. germ.	60 07 1/2
London (lire sterlinge)	122.80
Rente de corone austr.	96.85
" " ungară	95.65

Locuitorii din Brighton, au fost păcăliți cum se cade întruna din zilele trecute. Lucrul s'a petrecut astfel:
In dimineața acelei zile pe toate zidurile orașului se lipiseră niște afișe mari, prin cari un oraș Marthon anunță lumii, că în ziua aceea pe la orele 4 p. m. va da o reprezentație cum nu s'a mai vădută de când e cerul și pământul. Și anume, el se va plimba pe luciul mării, ca pe uscat, fără să se cufunde și fără să-și ude decât tălpile picioarelor.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 14 Aprilie n. 1893

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă.	
1 H. - L.	cel mai frumos	6 90	
	Grâu mijlociu	5 70	
	{ mai slab	5 --	
	Grâu mestecat	4 50	
	Săcară	{ frumoză	3 40
		{ mijlocie	3 20
	Orz	{ frumos	3 40
		{ mijlociu	3 --
	Oves	{ frumos	1 90
		{ mijlociu	-- --
	Cucuruz		3 10
			3 20
	Măzere		6 --
			12 --
	Fasole		3 10
		8 50	
Sămēnță de in		4 --	
		90 --	
Sămēnță de cānepă		-- --	
		4 --	
Cartofi		90 --	
		-- --	
Măzēriche		-- --	
		52 --	
1 kil	Carnea de vită	48 --	
	Carnea de porc	-- --	
" "	Carnea de berbec	-- --	
	Seu de vită prăpēt	23 --	
100 kil.	Seu de vită topit	33 --	
		-- --	

Bursa din Bucuresci
din 12 Aprilie n. 1893.

Valori	o/o	CURȘO
Rentă română perpetuă 1875	5%	100.---
Renta română amortisabilă	5%	99. 1/2
dto	4%	84.75
Renta rom. (rurale convertite)	6%	103. 1/4
Oblig. de stat C. F. Române	6%	---
idem idem	4%	---
Imprumutul Openheim 1866	8%	---
Imprumutul Oraș. Bucuresci	5%	---
idem idem din 1884	5%	90. 1/2
idem idem din 1890	5%	91. 1/2
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	---	---
Crēdit fonciar rural	7%	---
idem idem	7%	96. 1/4
Crēdit Fonc. Urb. din Bucuresci	7%	103. 1/4
idem idem	6%	102.---
idem idem	5%	90. 3/4
Crēdit Fonc. Urban din Iași.	5%	81. 3/4
Oblig. Casei Pensiuilor fr. 300	10 fr v. n.	279.---
Banca Națion. ult. div. 84.45	500	16.30
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	402 1/2
Naționale de asig. ult. div. 36 lei	200	---
Banca Rom. ult. div. fr. 12.---	500	---
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 5 l.	204	---
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	---
Soc. Rom. de Hârtie ult. 00	100	---
Soc. de Reas. ult. div. 16 l. aur	200	---
Societ. de Constr. ult. div. ---	---	---
Societ. de Hârtie ult. div. ---	---	---
20 franci aur	---	20.01
Banca Națion. a României	---	---
Scempt.	6%	---
Avansuri pe efecte	7%	---
vansuri pe Liagouri	6%	---

Bursa de mărfuri din Budapesta
din 12 Aprilie n. 1893.

Sēmīnțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 ohilgr.
		dela până
Grâu Bănățenesc	80	---
Grâu dela Tisa	80	8.20 8.25
Grâu de Pesta	80	8.15 8.20
Grâu de Alba-regala	80	8.15 8.20
Grâu de Bácska	79	7.90 8.---
Grâu ung. de nord	80	---
Sēmīnțe vechi ori noue	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 ohilgr.
		dela până
Săcară	70-72	6.35 6.80
Orz	nutreț	60-62 4.90 5.20
Orz	de vinar	62.---
Orz	de bere	64.---
Oves	---	5.80 6.10
Cucuruz	bănăț.	75 ---
Cucuruz	altă soi	73 ---
Cucuruz	---	---
Hiriscă	---	4.80 4.60
Produce div.	Soiul	Oursul
		dela până
Sem. de trif.	Luțernă ungar.	40.---
	francesă	52.---
Oleu de rap.	roșiă	58.---
	rafinat dublu	66.---
Oleu de in		5.75 5.95
Uns. de porc	dela Pesta	61.50 62.---
Slănină	dela țără	---
	svēntată	49.50 50.---
Său	afumată	54.---
Prune		39.---
	din Bosnia în buti	19.---
Lictar	din Serbia în saci	18.75 19.25
	slavon nou	20.50 21.---
Nuci	Bănățenesc	18.50 19.---
	din Ungaria	---
Gogoși	unguresci	---
Miere	sērbesc	---
	brută	---
Ceară	galbină strecurată	36.---
	de Rosenau	143. 144.---
Spirt	brută	13.75 14.25
	Drojdițe de spirt	15.---

Tergul de rimători din Steinbruch. La 9 April. n. starea rimătorilor a fost de 144,109 capete, la 10 Aprilie au intrat 1919 capete și au eșit 175 rămānd la 11 Aprilie un număr de 139,102 capete. — Se notăză marfa: ungerescă veche, grea dela 48— până la 49.— cr. marfă ungerescă tineră grea dela 52 1/2, cr. până la 52 1/2 cr., de mijloc dela 51 1/2, cr. până la 52 1/2 cr. ușor dela 48— cr. până la 49— cr. — Marfă țărănescă grea dela 48 până la 49— cr. — de mijloc dela 49— cr. până la 50— cr. ușor dela 47 cr. până la 48— cr. — Marfă de România Bákony de grea dela — cr. ușor dela — cr. transitto mijloc grea dela — cr. până la — cr. insă transitto ușor dela — cr. până la — cr. transitto to țeposă grea dela — cr. până la — cr. transitto mijloc grea dela — cr. până la — cr. Marfă sērbescă grea dela 49— 50 cr. transitto mijloc grea dela 49—50 cr. transitto ușor dela la 47—48 cr. Porcii ingrășați de un an dela — cr. până la — cr., ingrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr., ingrășați cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântăriți la gară cu 4 l.

Cursul iosurilor private
din 12 Aprilie n. 1893.

	cump.	vinde
Basilica	9.---	9.30
Credit	202.---	203.---
Clary 40 fi. m. c.	58.25	59.---
Navig. pe Dunăre	141.---	143.---
Insbruck	25.75	26.25
Krakau	23.75	24.---
Laibach	22.50	23.50
Buda	62.---	62.75
Palffy	53.25	53.25
Crucea roșie austr.	20.---	20.20
dto ung.	13.25	13.75
dto ital.	14.---	14.50
Rudolf	---	26.---
Salm	69.25	70.---
Salzburg	26.75	27.75
St. Genois	67.---	69.---
Stanislaw	36.---	38.---
Trietina 4 1/2%	141.25	142.50
dto 4%	67.---	---
Waldstein	46.50	47.50
Windischgrätz	74.---	78.---
Sērbesc 5%	49.90	43.50
dto de 10 franci	---	---
Banca h. ung. 4%	132.75	133.55

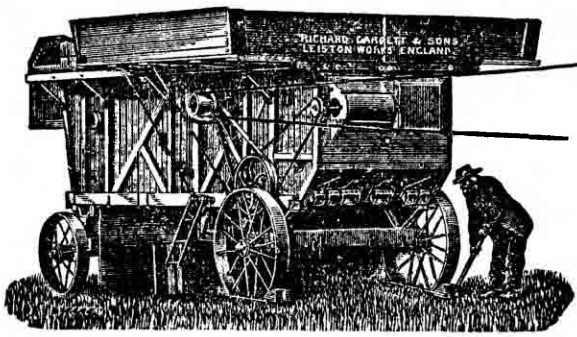
Proprietar Dr. Aurel Mureșanu.
Redactor responsabil: Gregoriu Malor

Numere singuraticice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu, și în tutungeria I. Gross.

1. Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich sendet direct an Private: schwarze, weise und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt, gestreift, farrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto und 30 Hfr ei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. und Postkarten 5 fr. Porto nach der Schweiz.

PAUL KOTZÓ, ingineru civilu,
Budapeta, VIII. Uellöerstrasse Nr. 18.

Garnituri de treeratü cu aburü pe stifturü, de 2 1/2, 3, 3 1/2 și 4 puteri de cai. Mai departe garnituri de treeratü cu aburü pe sine de 4, 5, 6, 8, 10 și 12 puteri de cai, cu Ventilatorü dedesubtu, cu

aparate lungi pentru scuturatulü paclorü și cu ciururi extraordinarü de mari și cilindru de sortatü

Locombile-Compound

dela R. GARRETT & SONS, neintrecute, economie de 40% la materialulü de arsü.

Masini Brandforder pentru cositulü bucatelorü cu aparatü, pentru legatü snopi, recunoscute de cele mai bune.

Greble originale americane, cu präjina combinatä pentru unu seu natü in ränduri și ori ce alte masini și unelte agricole.

3-8.

Neapărat de lipsă pentru făcare familiä este **Caféua-Malz** a lui **Kathreiner Kneipp** cu gustü de cafea böne.

Acësta este avantajios cä pöte inlocui caféua amestecatä u cichorie of-rändü o cafea hränitorä și gustösä, un escelent surogat la cafea. De recomandat pentru femei, copii și bolnavi.

Păditi-ve de imitațiä.

Se aflä in totü loculü. (14-52.) 1/2 Kilo 25 cr.

MARIAZELLER, Picăturile de stomachü

carü au efectü escelentü in contra tuturorü bölelorü de stomachü, suntü unü medicamentü neapăratü de lipsä pentru ori-ce casä.

Semnele din care se cunosc bölele de stomachü suntü: lipsa de apetitü, släbiciunea stomachului, respirațiune cu mirosü greu, umflare (venturi), rägäiatü acru, colicä, catarü de stomacü, producere excesivä de flegmä, gälbin re, greatä și vomare, cärcei la stomachü, constipațiune seu incuicare

Si la durere de capü, incärcarea stomachului cu mändäri și beuturi, limbrici, suterințe de spina, ficatü și hemoroide, aprobatü cu medicamentü sigurü de vindicare.

La bölele indicate s'a constatatü picäturile Mariazeller, ca celü mai bunü leacü, care confirmä sute de testimonii. Prețul unei sticle inpreună cu prescrierea de intrebuintare 40 cr. sticla, indoitü de mare 70 cr. Expeditiä centralä prin farmacistulü Carl Brady, Krenzier (Moravia.) Së se observe marca de contrafacere și subscrierea.

Picäturi veritabile suntü numi acelea pe acäror embalage este lipitä o fäsia verde cu cuvintele „Beuge die Extheit.“ Acësta fäsia pörtä și subscrierea mea

Veritabile se aflä in Braşovü: la farmacia Jekelius Wwe, farm. Victor Roth, farm. Jul. Hornung, farm. Franz Kelemen la „Biserica albä," farm. Eduard Kugler la „Hygiea," farm. Gust. Jekelius in Husszufalu.

Dintre töte härtiile pentru țigarette este recunoscutä de cea mai bunä härtia de țigarette veritabilä franțuzescä

„Le Gloria“

fabricäțiunea d-lorü JOSIFÜ BARDOU & FILS in PERPIGNAN-PARIS.

60 medalii de aurü, 16 diplome de onöre mari, 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este härtia, care in finețä și bunätate intrece töte celelalte härtii de cigarete ce esistä.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilä, decä fiä-care cärticică pörtä firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectuëzä cu marginele netede seu crestate (perforate.)

„Le Gloria“ se efectuëzä și ca tuburi și adecä intr'o calitate neintrecutä de finä.

„Le Gloria“ este de cäpëtatü in Braşovü la töte marchetäniile și bäcäniile en-gros, precum și la fiä-care debitantü mai bunü de tutunü.

52.-14.

Societate mutualä fără acționari.

Töte cästigulü së distribue intre asigurați.

THE MUTUAL

Societate din New-York de asigurarea asupra vieței cu fondulü de

826 milioane franci

este cea mai mare institutiune financiarä din lume. Asigurä viața dupä töte combinațiunile.

Spre informațiune detalatä a se adresa la

Direcțiunea generalä pentru Ungaria Budapeta, Bécsi utza 5.

24,5-6.

Anunciuri

(insertiuni și reclame)

Suntü a se adresa subscri-sei administrațiunii. In casulü publicării unui annciu mai mult de odatä se face scäde-mëntü, care cresce cu cätü publicarea se fece mai de multe-ori.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANEI.“

A V I S U !

Prenumeräțiunile la Gazeta Transilvaniei se potü face și reinoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiä-cärei lui.

Domnii abonați së binevoiască a aräta in deosebii, când voiescü ca espedarea së li-se facä dupä stilulü nou.

Domnii, ce se abonëzä din nou, së binevoiască a scrie adresa lämuritü și së arate și posta ultimä.

Administraț. „Gaz. Trans.“

A V I S I !

Imi permitü a atrage atențiunea asupra marelui asortimentü

de **Nouveautés de primäverä și varä in Stofe de länä, Mëtase, Zephir-Plisse, Batist, Atlas-Satin, Levantin etc.**

Casä de mărfuri D. LESSNER.

Viena, VI. Bezirk, Mariahilferstrasse Nr. 83, Parterre și Mezzanin.

Recomandämü urmätöarele Nouveautés :

Camgarn länä curatä	120 cm. latä pr. Metru 1 fl. 10 și 1 fl. 15 cr.	Nouveauté changeant , länä curatä 90 cm. latä pr. Metru 70 cr. și 80 cr.
„Nouveauté melée“	130 „ „ „ „ 1 „ 50 „	Nouveauté cu mëtasä 85 „ „ „ „ 60 „
Diagonal (fără concurențä)	120 „ „ „ „ 1 „ 40 „	Broche 85 „ „ „ „ 42 „
Specialitate cu mëtasä	130 „ „ „ „ 1 „ 40 „	Changeant travers 95 „ „ „ „ 1 fl. —
Diagonal excellentü	120 „ „ „ „ 1 „ 80 „	Etoffe ligné 100 „ „ „ „ 1 „ 25
Cordone	120 „ „ „ „ 2 „ 10 „	Loden 130 „ „ „ „ 1 „ 10
Electrique	130 „ „ „ „ 2 „ 30 „	Loden , calitate förte bunä 1 „ 90
		etc. etc. etc.

Recunoscute ca stote förte solide și estine. In localitäțile Mezzanin. Depou mare de Covöre și perdele.

Pentru provinciä Journale mari ilustrate și colecție de mustre gratis și franco.

51,6-6.